

Na osnovu člana 16. stav 4. Zakona o Vladi Zeničko - dobojskog kantona - Prečišćeni tekst („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona, broj: 7/10), na prijedlog Ministarstva za privredu, Vlada Zeničko-dobojskog kantona, na 136. sjednici, održanoj dana 28.12.2021. godine, d o n o s i

ZAKLJUČAK

I.

Utvrđuje se Nacrt Zakona o turizmu Zeničko-dobojskog kantona.

II.

Nacrt Zakona iz tačke I. ovog zaključka upućuje se u daljnju skupštinsku proceduru.

III.

Zaključak stupa na snagu danom donošenja.

PREMIJER

Mirnes Bašić

Broj: 02-_____/21
Datum, 28.12.2021. godine
Zenica

DOSTAVLJENO:

1x Ministarstvo za privredu,
1x Stručna služba Skupštine,
1x a/a.

**BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
ZENIČKO-DOBOJSKI KANTON**

NACRT

ZAKON

O TURIZMU ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA

Zenica, decembar/prosinac 2021. godine

Na osnovu člana 37. stav (1) tačka f) Ustava Zeničko-dobojskog kantona, Skupština Zeničko-dobojskog kantona, na ____ sjednici održanoj _____ godine, donosi

ZAKON

O TURIZMU ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA

DIO PRVI - PREDMET

Član 1.

(Predmet zakona)

Ovim zakonom uređuje se planiranje i razvoj turizma, turistički subjekti, obavljanje turističke djelatnosti, putnička agencija, turistički vodič, pratilac, animator i zastupnik, turističke usluge u seoskom turizmu, drugim oblicima turizma i ostale turističke usluge, uređuje se osnivanje, organizacija i rad turističkih zajednica, kategorizacija turističkih mjesta, boravišna taksa, nadzor nad sprovođenjem ovog zakona i druga pitanja od značaja za razvoj i unapređenje turizma.

Član 2.

(Značenje pojedinih izraza)

Pojedini izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeće značenje:

- a) **Turizam** je skup odnosa i pojava koje proizilaze iz putovanja i boravka posjetilaca na nekoj lokaciji ili mjestu ako se tim boravkom ne zasniva stalno prebivalište i ako sa takvim boravkom nije povezana nikakva njihova privredna djelatnost;
- b) **Turista** je fizičko lice koje najmanje 24 sata boravi van svog mjesta prebivališta, radi zadovoljavanja kulturnih, društvenih, socijalnih, istorijskih i drugih potreba, relaksacije i odmora, a bez svrhe sticanja dobiti;
- c) **Korisnik** turističke usluge je turista, putnik, potrošač ili drugo fizičko lice koje neposredno koristi usluge turističkih subjekata iz ovog zakona;
- d) **Turistička destinacija** je država, region odnosno mjesto koje u sebi sadrži više atrakcija koje se na tržištu mogu ponuditi kao turistički proizvod;
- e) **Turistička infrastruktura** su objekti za odmor i predah, informisanje, snabdijevanje, rekreaciju, edukaciju i zabavu turista, i to: skijališta, kupališta i plaže, tematski i zabavni parkovi, turistički informativni centri, centri za prihvatanje turista i posjetilaca, odmorišta pored puteva, tereni za golf, tenis tereni, otvoreni i zatvoreni objekti sportske rekreacije, male vještačke akumulacije sa kupalištem, bazeni za kupanje, velnes objekti, zabavno rekreativne staze i putevi (trim staze,

staze zdravlja, vidikovci, panoramski putevi, biciklističke staze, pješačke staze, staze za motorne sanke i slično), uređene obale rijeka i jezera, objekti za posmatranje prirodnih rjetkosti, objekti za predah i kraće zadržavanje turista, objekti za avanturističke aktivnosti i drugo;

- f) **Turistička suprastruktura** su ugostiteljski objekti, galerije, izložbeni, kongresni i zabavni objekti koji su u neposrednoj vezi sa ugostiteljskim objektima i objektima sportsko rekreativnog sadržaja ili sa njima čine jedinstvenu cjelinu;
- g) **Turistička zajednica** je pravno lice osnovano od strane kantona, grada ili općine, upisano u sudski registar, a osniva se radi unapređenja, razvoja i promocije turizma i privrednih interesa pravnih i fizičkih lica koja pružaju ugostiteljske i druge turističke usluge ili obavljaju drugu djelatnost neposredno povezanu s turizmom;
- h) **Putnik** je kupac koji kupuje ili je saglasan kupiti turistički paket aranžman, odnosno turističko putovanje ili druge turističke usluge. Putnik je i lice u korist kojeg kupac kupuje turistički aranžman, odnosno usluge ili lice na koje kupac ili lice za koje je kupac kupio turistički paket aranžman, prenese pravo korištenja turističkog paket aranžmana ili usluge;
- i) **Paket aranžman** je unaprijed utvrđena kombinacija od najmanje dvije pojedinačne usluge koje se sastoje od prijevoza, smještaja ili drugih turističkih i ugostiteljskih usluga koje čine cjelinu i pružaju se u vremenu dužem od 24 sata ili uključuju barem jedno noćenje, te se prodaju po ukupnoj unaprijed utvrđenoj (paušalnoj) cijeni;
- j) **Izlet** je unaprijed utvrđena kombinacija od najmanje dvije pojedinačne usluge koje se sastoje od prijevoza ili drugih turističkih i ugostiteljskih usluga, a traju manje od 24 sata i ne uključuje noćenje, odnosno smještaj;
- k) **Putnička agencija-organizator** putovanja je putnička agencija koja organizuje turistički paket aranžman i koja ga neposredno prodaje ili nudi na prodaju putem posrednika;
- l) **Putnička agencija-posrednik (subagent)** je putnička agencija koja prodaje ili nudi za kupnju turistički paket aranžman koji je sastavio organizator putovanja, ili koja pruža druge posredničke usluge;
- m) **Prateća djelatnost** u turizmu su djelatnost saobraćaja, trgovine, ugostiteljska djelatnost, poljoprivredna djelatnost, zanatstvo i komunalne djelatnosti;
- n) **Turističko putovanje** je kombinacija dvije ili više turističkih usluga (prevoz, smještaj i druge turističke usluge), koje je utvrdio ili pripremio organizator putovanja samostalno ili po zahtjevu putnika, u trajanju dužem od 24 sata ili u kraćem trajanju ako uključuje jedno noćenje, kao i višednevni boravak koji uključuje samo uslugu smještaja u određenim terminima ili vremenskom trajanju koje se nudi na prodaju i prodaje po jedinstvenoj cijeni;
- o) **Turistička signalizacija** su odgovarajući simboli i znaci, kao i simboli i znaci turističke saobraćajne signalizacije, kojim se obilježava turistička atrakcija i sadržaj turističke ponude;
- r) **Prebukiranje (over-booking)** je multiplikovanje broja potvrđenih rezervacija od pojedinih pružalaca usluga koji pružaju usluge smještaja

ili putničkih agencija, a koje ima za posljedicu ne pružanje usluge smještaja ili ne pružanje usluge na ugovoreni način.

- s) **Uzanse u turizmu** su pravila kojima se uređuju poslovni običaji nastali iz ugovora o pružanju turističkih ili ugostiteljskih usluga, koja se primjenjuju ako su ih stranke ugovorile ili ako iz okolnosti proizilazi da su htjele njihovu primjenu, a koji se definišu u okviru komorskih udruženja subjekata u turizmu.
- t) **Klaster** čine geografski koncentrisane, međusobno povezane organizacije iz srodnih ili različitih djelatnosti koje se udružuju radi jačanja pojedinačnih organizacija učesnika u klasteru i klastera kao cjeline.

Član 3.

(Načela u turizmu)

Uređenje odnosa u oblasti turizma zasniva se na slijedećim načelima:

- a) sveobuhvatnog razvoja turizma i pratećih djelatnosti na teritoriji Zeničko-dobojskog kantona, kao bitnih faktora ukupnog privrednog i društvenog razvoja, kojim se u skladu sa zakonom i drugim propisima obezbjeđuje provođenje donijetih planova i programa;
- b) održivog razvoja turizma kao usklađenog sistema srodnih i povezanih aktivnosti koje se zasnivaju na ekonomskom razvoju, očuvanju prirodnih i kulturnih dobara i razvoju lokalnih zajednica;
- c) usaglašavanju nivoa usluga u cilju obezbjeđivanja jedinstvenih standarda za pružanje usluga u turizmu;
- d) zaštite korisnika turističke usluge i turističkih profesija;
- e) sadržanim u Etičkom kodeksu u turizmu Svjetske turističke organizacije Ujedinjenih nacija;
- f) planiranja i ostvarivanja politike razvoja turizma u skladu sa strateškim dokumentima.

DIO DRUGI - PLANIRANJE I RAZVOJ TURIZMA

Član 4.

(Planiranje)

- (1) Planiranje i razvoj turizma obuhvata donošenje strateških planova o budućem razvoju turističke privrede, proglašenje i održivo korištenje turističkih prostora i mjesta.
- (2) Planiranje u oblasti turizma zasniva se na principima integralnog razvoja turizma i ostalih komplementarnih djelatnosti, načelima održivog razvoja turizma, obezbjeđenja jedinstvenih standarda za pružanje usluga u turizmu, kao i saradnje javnog i privatnog sektora u kreiranju turističkog proizvoda, uz osiguranje efikasnog korišćenja turističkog mjesta.

- (3) Održivim turizmom smatra se svaki vid turizma koji doprinosi zaštiti životne sredine, socijalnom i ekonomskom integritetu i unapređivanju prirodnih, stvorenih i kulturnih vrijednosti na trajnoj osnovi.

Član 5.

(Planska dokumenta)

- (1) Planska dokumenta u turizmu su:
- a) Strategija razvoja turizma Zeničko-dobojskog kantona;
 - b) Marketing plan turizma Zeničko-dobojskog kantona;
 - c) Plan promocije turizma Zeničko-dobojskog kantona;
 - d) Master plan;
 - e) Strategije razvoja turizma jedinica lokalne samouprave.
- (2) Planska dokumenta iz stava (1) tačke b) do e) moraju biti usaglašeni sa Strategijom razvoja turizma Zeničko-dobojskog kantona.

Član 6.

(Strategija razvoja turizma Zeničko-dobojskog kantona)

- (1) Strategija razvoja turizma Zeničko-dobojskog kantona (u daljem tekstu: Strategija Kantona) je sveobuhvatan dokument o srednjoročnom razvoju turističke privrede u skladu sa ukupnim ekonomskim, socijalnim, ekološkim i kulturno – historijskim razvojem Kantona, sa osnovnim ciljevima i vizijom razvoja turizma Kantona i služi kao polazna osnova za izradu ostalih planskih akata u turizmu.
- (2) Strategiju Kantona donosi Skupština Zeničko-dobojskog kantona, na prijedlog Vlade Zeničko-dobojskog kantona (u daljem tekstu: Vlada).
- (3) Strategija se donosi za period od najmanje pet godina.
- (4) Strategija Kantona sadrži analizu postojećeg stanja razvoja turizma, viziju razvoja turizma, ciljeve razvoja turizma, strateške i prioritetne pravce razvoja, plan implementacije, investicioni okvir i ostale bitne elemente za planiranje razvoja turizma koji se definišu projektnim zadatkom.
- (5) Strategija Kantona se realizuje posredstvom Marketing plana Zeničko-dobojskog kantona, Plana promocije turizma Zeničko-dobojskog kantona, Master-plana, Strategije razvoja turizma jedinica lokalne samouprave, kao i posredstvom prostornih i urbanističkih planova u skladu sa zakonom koji reguliše oblast prostornog uređenja.
- (6) U slučaju značajnijih promjena ekonomskih, socijalnih, ekoloških i drugih parametara za izradu Strategije, Skupština Zeničko-dobojskog kantona na prijedlog Vlade može donijeti novu strategiju na način i po postupku koji je predviđen za njeno donošenje i prije isteka roka propisanog u stavu (3) ovog člana.

Član 7.

(Marketing plan Zeničko-dobojskog kantona)

- (1) Marketing plan Zeničko-dobojskog kantona (u daljem tekstu: Marketing plan) sadrži istraživanje tržišta, identifikaciju ciljnih grupa-tržišta,

pozicioniranje marketinškog programa i ostale bitne elemente za planiranje promocije turizma koji se definišu projektnim zadatkom.

- (2) Marketing plan donosi Vlada na prijedlog Ministarstva za privredu Zeničko-dobojskog kantona (u daljem tekstu: Ministarstvo).
- (3) Turistička zajednica Zeničko-dobojskog kantona izrađuje prijedlog Marketing plana i podnosi ga Ministarstvu.
- (4) Marketing plan se donosi za period od pet godina.

Član 8.

(Plan promocije turizma Zeničko-dobojskog kantona)

U skladu sa Marketing planom, Turistička zajednica Zeničko-dobojskog kantona kreira Plan promocije turizma Zeničko-dobojskog kantona (u daljem tekstu: Plan promocije), kojim definiše svoje promotivne aktivnosti u turizmu na godišnjem nivou.

Član 9.

(Master plan)

- (1) Master-plan je kompleksan, istraživački i sveobuhvatan planski dokument, kojim se na osnovu Strategije Kantona utvrđuju ciljevi, programi i planovi razvoja turizma, koncept razvoja prostora u pogledu razmještaja objekata turističke infrastrukture, turističke suprastrukture, investicije u turizmu, planovi marketinga i konkurentnosti, kao i mjere za njihovo provođenje, za određeni prostor od značaja za razvoj turizma, odnosno za turističku destinaciju.
- (2) Master plan naročito sadrži: tehničku ocjenu posmatranog područja, zemljišnih osnova i ukupnu procjenu kapaciteta turističke lokacije u okviru turističke destinacije; koncept razvoja u pogledu razmještaja i moguće lokacije objekata, kao i procjenu potencijala potrebnih kapaciteta; fizički master plan sa osnovnim elementima mogućeg razmještaja objekata turističke infrastrukture, turističke suprastrukture i saobraćajne mreže; poslovni master plan sa ekonomskom evaluacijom turističke infrastrukture, turističke suprastrukture, saobraćajne mreže i komunalne infrastrukture, kao i procjenom ekonomske opravdanosti pojedinačnih i ukupnih investicija.
- (3) Master-plan donosi Vlada na prijedlog Ministarstva.

Član 10.

(Strategija razvoja turizma jedinica lokalne samouprave)

- (1) Strategija razvoja turizma jedinica lokalne samouprave je planski dokument, kojim se bliže određuje razvoj prioriternih turističkih proizvoda utvrđenih Strategijom Kantona.
- (2) Strategiju razvoja turizma jedinica lokalne samouprave donosi vijeće jedinice lokalne samouprave uz aktivno učešće svih turističkih subjekata na području jedinice lokalne samouprave.
- (3) Strategija razvoja se mora donijeti u roku od godine dana od dana donošenja odluke o proglašenju nekog lokaliteta turističkim mjestom.

Član 11.

(Prostori od posebnog značaja)

- (1) Vlada može odlukom pojedine prostore proglasiti od posebnog značaja za razvoj turizma.
- (2) Za prostore od posebnog značaja za razvoj turizma može se proglasiti prostor sa posebnim turističko-ugostiteljskim sadržajem pogodan za turističku valorizaciju kulturno-historijskih mjesta, te posebna mjesta locirana u prostornim cjelinama sa izraženim pejzažnim, atraktivnim i rekreativnim osobinama na kojima se planira izgradnja objekata turističke infrastrukture i suprastrukture od općeg interesa.
- (3) Odredbe iz stava (1) i (2) ovog člana se ne odnose na zakonski proglašena zaštićena područja, kojima upravljaju javna preduzeća i javne ustanove, u skladu sa pojedinačnim zakonima o proglašenjima zaštićenih područja, planovima upravljanja, te prostornim planovima područja posebnih obilježja za zaštićena područja.
- (4) Ministarstvo priprema prijedlog odluke iz stava (1) ovog člana, po prethodno pribavljenom mišljenju kantonalnih organa uprave nadležnih za oblast prostornog uređenja i zaštite životne sredine, poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede i uz saglasnost općinskog/gradskog vijeća na čijem području se nalazi prostor koji se predlaže za proglašenje prostora od posebnog značaja.
- (5) Odluka iz stava (1) ovog člana sadrži:
 - a) naziv i opis prostora od posebnog značaja,
 - b) procjenu opravdanosti proglašenja određenog prostora od posebnog značaja za razvoj turizma,
 - c) površinu i grafički (kartografski) prikaz granica,
 - d) ciljeve proglašenja prostora od posebnog značaja,
 - e) ključne turističke atrakcije,
 - f) podatke o vlasništvu i popis katastarskih parcela,
 - g) obaveze u pogledu očuvanja, zaštite i razvoja prostora,
 - h) i druge oblike korištenja prostora.

Član 12.

(Koncesija)

- 1) Vlada može proglašeno prirodno bogatstvo ili dobro u općoj upotrebi pogodno za izgradnju turističke infrastrukture i turističke suprastrukture odlukom dati na korišćenje i upravljanje pravnom licu dodjelom koncesije.
- 2) Odluka iz stava (1) ne odnosi se na zaštićena prirodna područja i speleološke objekte za koje je mogućnost davanja koncesija regulisana propisima iz oblasti zaštite prirode.
- 3) Odluka iz stava (1) ovog člana sadrži podatke o prirodnom bogatstvu ili dobru u općoj upotrebi koje se daje na koncesiju, iznos koncesione naknade, rok trajanja koncesije, uslove i način korišćenja prostora, prava i obaveze koncesionara i ostale podatke u skladu sa zakonom koji reguliše oblast koncesija.

- 4) Postupak iz stava (1) ovog člana provodi se u skladu sa Zakonom o koncesijama.

Član 13. (Turističko mjesto)

- (1) Turističko mjesto je organizaciona i funkcionalna cjelina sa formiranom turističkom ponudom, prirodnim vrijednostima, kulturnim dobrima, znamenitostima od značaja za turizam, komunalnom, saobraćajnom i turističkom infrastrukturom i drugim sadržajima za smještaj i boravak turista na području jedinice lokalne samouprave (općina ili grad).
- (2) Zahtjev za kategorizaciju turističkog mjesta podnosi se Ministarstvu od strane jedinice lokalne samouprave.
- (3) Ministarstvo proglašava područje jedinice lokalne samouprave za turističko mjesto na osnovu kvalitativnih i kvantitativnih pokazatelja.
- (4) Područje jedinice lokalne samouprave proglašava se kao turističko mjesto ukoliko ispunjava uslove propisane ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu ovog zakona.
- (5) Ministar Ministarstva za privredu (u daljem tekstu: ministar), na prijedlog Turističkog vijeća, donosi pravilnik kojim će propisati bliže uslove i kriterije za proglašavanje turističkog mjesta, te odrediti kvalitativne i kvantitativne kriterije za proglašavanje turističkog mjesta.

Član 14. (Kategorizacija turističkih mjesta)

- (1) Osnov za razvrstavanje u kategorije turističkih mjesta po ovom zakonu čine općine/gradovi, shodno svom značaju za turizam.
- (2) Osnovni kriteriji za kategorizaciju turističkih mjesta su:
 - a) trogodišnji prosjek ostvarenog broja turističkih noćenja u turističkom mjestu (broj noćenja);
 - b) broj noćenja iz tačke a) ovog stava po stanovniku turističkog mjesta (koeficijent intenziteta turističkog prometa);
 - c) ukupna vrijednost prometa u turističkoj i ugostiteljskoj djelatnosti po stanovniku mjesta (koeficijent specifičnog turističkog prometa).
- (3) Shodno kriterijima iz stava (2) ovog člana turistička mjesta se razvrstavaju u kategorije A, B, C i D.

Član 15. (Komisija za kategorizaciju turističkog mjesta)

- (1) Ispunjenost propisanih uslova za razvrstavanje turističkog mjesta u kategoriju provjerava Komisija za kategorizaciju turističkih mjesta, koju rješenjem imenuje ministar (u daljnjem tekstu: Komisija).
- (2) Komisija sačinjava zapisnik o svom radu i dostavlja ga ministru sa prijedlogom za razvrstavanje turističkog mjesta u odgovarajuću kategoriju.
- (3) Razvrstavanje turističkog mjesta u kategoriju vrši se rješenjem koje donosi ministar.
- (4) Rješenje iz stava (4) ovog člana konačno je, a protiv istog se može pokrenuti upravni spor.

- (5) Rješenje iz stava (4) ovog člana podliježe reviziji nakon isteka roka od pet godina od dana njegovog dostavljanja.
- (6) Ministarstvo po službenoj dužnosti vodi računa o isteku roka iz stava (5) ovog člana.
- (7) Ministarstvo vodi evidenciju o proglašenim turističkim mjestima na području Kantona.

DIO TREĆI – TURISTIČKA DJELATNOST

POGLAVLJE I. OBAVLJANJE TURISTIČKE DJELATNOSTI

Član 16.

(Turistička djelatnost i turističke usluge)

- (1) Turistička djelatnost, u smislu ovog zakona, je pružanje usluga i posredovanje u turističkom prometu.
- (2) Turističke usluge, u smislu ovog zakona, su pružanje usluga putničke agencije, turističkog vodiča, pratioca, animatora i zastupnika, pružanje usluga u seoskom turizmu, drugim oblicima turizma i ostale turističke usluge.

Član 17.

(Subjekti koji mogu obavljati turističku djelatnost)

- (1) Turističku djelatnost obavljaju pravna i fizička lica koja su registrovana za obavljanje turističke djelatnosti, odnosno imaju rješenje nadležnog općinskog/gradskog organa i ispunjavaju uslove propisane ovim zakonom.
- (2) Pod uslovima propisanim ovim zakonom turističku djelatnost mogu obavljati i:
 - a) pravna lica koja upravljaju zaštićenim područjima,
 - b) udruženja i fondacije.
- (3) Udruženje može obavljati privredne djelatnosti samo ako je osnovna svrha takvih djelatnosti ostvarivanje ciljeva utvrđenih statutom. Udruženja mogu obavljati nesrodne privredne djelatnosti (privredne djelatnosti koje nisu neposredno povezane sa ostvarivanjem osnovnih statutarinih ciljeva udruženja) samo preko posebno osnovane pravne osobe.

Član 18.

(Turistička djelatnost)

Turistička djelatnost obuhvata:

- a) organiziranje i provođenje putovanja i boravka lica,
- b) posredovanje u pružanju pojedinačnih i grupnih usluga putovanja i boravaka i obavljanje drugih za njih vezanih usluga,
- c) pružanje usluga turističkog vodiča, pratioca i zastupnika,
- d) turističku animaciju,
- e) usluge iznajmljivanja objekata, plovnihi objekata za odmor i rekreaciju,

- f) davanje obavijesti i savjeta o ponudi korištenja usluga prijevoza, boravka i drugih za putnika važnih usluga,
- g) staranje o prtljagu putnika tokom korištenja turističkih usluga,
- h) posredovanje kod osiguranja putnika i prtljage,
- i) poslovi na razvijanju i organiziranju posebnih oblika turizma (seoski, zdravstveni, kongresni, lovno-ribolovni, planinski, vjerski, avanturistički, izletnički i dr.),
- j) pribavljanje putnih isprava, viza i drugih isprava potrebnih za prijelaz granice i boravak u inozemstvu,
- k) izdavanje u zakup vozila, bicikla, skijaške opreme i druge sportske opreme, kao i posredovanje kod davanja usluga radi njihovog pribavljanja,
- l) poslove u vezi s pribavljanjem dozvola za lov i ribolov,
- m) poslove na organiziranju i izvođenju programa putovanja i boravka na zahtjev ili po programu putnika, grupe putnika ili pravnih lica-organizatora inicijative putovanja i boravka, organiziranje skupova ili izložbi sa ili bez putovanja i boravka sudionika, usluge u okviru zdravstvenog, lovnoribolovnog turizma i dr.,
- n) prodaju i posredovanje u prodaji turističkih usluga,
- o) prodaju voznih karata,
- p) prodaju ulaznica za sportske, kulturne i druge priredbe,
- r) prodaju robe vezane za potrebe putovanja, posredovanje pri izdavanju i naplati putničkih čekova i kreditnih kartica,
- s) i druge poslove vezane za turističku djelatnost.

Član 19.

(Obaveze pravnih i drugih lica)

Subjekti iz člana 17. ovog zakona, koji obavljaju turističku djelatnost, pri pružanju usluga u turizmu dužni su da:

- a) posluju u skladu sa odredbama ovog zakona i dobrih poslovnih običaja,
- b) na ulazu u poslovni prostor vidno istaknu firmu i radno vrijeme kao i da se pridržavaju utvrđenog radnog vremena u poslovanju,
- c) na zahtjev korisnika usluga izjasne se da li nastupaju u svojstvu organizatora putovanja ili posrednika i koliki obim ovlaštenja imaju pri zastupanju drugih turističkih agencija,
- d) da objave uslove, sadržaj i cijenu svake pojedine usluge i pridržavaju se tih uslova, sadržaja i cijena,
- e) u okviru turističkog objekta utvrde i naplate istu cijenu za pruženu uslugu domaćim i stranim korisnicima turističkih usluga,
- f) za svaku izvršenu uslugu, korisniku izdaju račun, kartu ili potvrdu s brojem kojom se potvrđuje prijem uplate čuvaju kopije tih dokumenata i za vrijeme koje je određeno propisima iz područja računovodstva, odnosno najmanje godinu dana od izdavanja računa,
- g) u prostorijama i na mjestima gdje se prodaju turističke usluge voditi knjigu žalbe, te u roku od 15 dana odgovoriti na svaki izneseni

- prigovor, te prigovor korisnika turističke usluge dostaviti nadležnoj inspekciji u roku od pet dana od dana podnošenja prigovora. Oblik, sadržaj i način vođenja knjige žalbe regulisan je federalnim propisom,
- h) vode poslovne knjige u skladu sa važećim propisima.

Član 20.

(Uslovi za obavljanje turističke djelatnosti)

- (1) Subjekt za obavljanje turističke djelatnosti mora obezbijediti poslovni prostor, uređaje i opremu kao i uslove u pogledu zaposlenih lica, osim ako ovim zakonom nije drugačije određeno.
- (2) Subjekt može da počne obavljati turističku djelatnost kada:
 - a) se kod nadležnog suda registruje za obavljanje turističke djelatnosti u skladu sa zakonom kojim se uređuje registracija poslovnih subjekata, ili
 - b) od nadležnog općinskog/gradskog organa (u daljem tekstu: nadležni organ) dobije rješenje kojim se odobrava obavljanje turističke djelatnosti, osim ako ovim zakonom nije drugačije propisano, ili
 - c) se kod nadležnog ministarstva registruje za obavljanje turističke djelatnosti u skladu sa propisima iz oblasti udruženja i fondacija, osim ako ovim zakonom nije drugačije propisano.
- (3) U obavljanju turističke djelatnosti subjekti iz člana 17. ovog zakona dužna su poslovati u skladu sa poslovnim običajima u turizmu (uzansama).

Član 21.

(Zabrana oglašavanja i reklamiranja)

Zabranjuje se pružaocu usluga u turizmu da neposredno ili posredno, putem javnih glasila, internetom, promotivnim materijalom i sl., oglašava i/ili reklamira pružanje turističkih usluga, ako ne ispunjava uslove propisane federalnim zakonom iz oblasti turizma (u daljem tekstu: federalni zakon), propisima donesenim na osnovu federalnog zakona (u daljem tekstu: federalnim propisima), ovim zakonom i propisima donesenim na osnovu ovog zakona.

Član 22.

(Ostali subjekti)

- (1) Sportski klubovi i savezi, sindikati, škole i druge obrazovne ustanove, kulturno-umjetnička društva, udruženja penzionera, strukovna udruženja i sl. (u daljem tekstu: organizacije), mogu organizirati putovanje i boravak isključivo za svoje članove.
- (2) Organizacije mogu organizirati turistički paket aranžman iz stava (1) ovog člana samo povremeno i bez sticanja dobiti.
- (3) Propaganda i predstavljanje turističkog paket aranžmana iz stava (1) ovog člana dopuštena je samo svojim sredstvima u vidu obavijesti i saopćenjima koje dobivaju članovi organizacije.

- (4) Organizacije su obavezne za organizaciju turističkog paket aranžmana iz stava (1) ovog člana koristiti samo prijevozna sredstva u kojima su putnici i prtljaga osigurani.

Član 23.

(Period obavljanja turističke djelatnosti)

- (1) Turistički subjekt posluje tokom cijele godine ili sezonski.
- (2) Turistički subjekt utvrđuje period poslovanja iz stava (1) ovog člana za svaki objekt posebno, prilikom podnošenja zahtjeva za pružanje usluga kod nadležnog organa prema mjestu gdje se nalazi objekt.
- (3) Turistički subjekt određene poslove iz svoje djelatnosti može obavljati i povremeno za vrijeme trajanja određenih manifestacija.

POGLAVLJE II. PUTNIČKA AGENCIJA

Član 24.

(Putnička agencija)

- (1) Putničkom agencijom u smislu ovog zakona, smatra se pravno lice upisano u registar društava koja se bave organiziranjem turističkih i poslovnih putovanja i boravaka, posredovanjem i pružanjem svih ostalih usluga u vezi s tim, te prodajom svog vlastitog turističkog proizvoda kojeg stvara objedinjavanjem raznih vrsta turističkih usluga.
- (2) Korištenje naznake "putnička agencija", usluge putničke agencije, minimalno-tehnički uslovi koje moraju ispunjavati putničke agencije i način pružanja usluga, uslovi za pružanje usluga putničke agencije, sadržaj zahtjeva putničke agencije za izdavanje rješenja o odobrenju za rad, sadržaj rješenja, obaveze putničke agencije i prijevoz putnika, jamčevina, ugovor o osiguranju, grupna putovanja, program, prospekt ili katalog putovanja, poslovni prostor i poslovnica, voditelj poslovnice, uslovi za voditelja poslovnice, kao i prestanak pružanja usluga putničke agencije propisani su federalnim zakonom.

Član 25.

(Licenca)

- (1) Organizator putovanja iz člana 24. ovog zakona, nakon pribavljanja rješenja o odobrenju za rad iz člana 24. ovog zakona, za organiziranje turističkog putovanja dužan je od Ministarstva pribaviti licencu za organiziranje turističkog putovanja (u daljem tekstu: licenca).
- (2) U postupku izdavanja licence, Ministarstvo utvrđuje da li je organizator turističkog putovanja registrovan za obavljanje predmetne djelatnosti, odnosno da li su ispunjeni uslovi propisani zakonom.

- (3) Uz zahtjev za izdavanje licence, ovlašteno lice organizatora putovanja podnosi sljedeću dokumentaciju (original ili ovjerenu kopiju):
- a) rješenje o upisu u sudski registar,
 - b) rješenje nadležnog organa kojim se odobrava obavljanje djelatnosti,
 - c) potvrdu nadležnog suda da nad organizatorom putovanja nije otvoren postupak stečaja ili likvidacije,
 - d) potvrdu nadležnog suda da organizatoru putovanja nije izrečena zaštitna mjera zabrane obavljanja djelatnosti i njegovom odgovornom licu,
 - e) rješenje nadležnog poreznog ureda Porezne uprave Federacije Bosne i Hercegovine o određivanju jedinstvenog identifikacionog broja ili uvjerenje Uprave za indirektno oporezivanje Bosne i Hercegovine o određivanju PDV broja,
 - f) odluku o osnivanju poslovne jedinice (kopija općeg akta),
 - g) adrese poslovnih jedinica,
 - h) akt o organizaciji i sistematizaciji radnih mjesta ili spisak zaposlenih koji direktno rade na organizaciji turističkog putovanja,
 - i) dokaz o registraciji obveznika doprinosa obaveznog osiguranja od Porezne uprave Federacije Bosne i Hercegovine,
 - j) opće uslove putovanja ovjerene od strukovnog Udruženja/udruge turističkih agencija u Bosni i Hercegovini (u daljem tekstu: UTA BIH),
 - k) spisak ovjerenih paket aranžmana ili izleta realizovanih u prethodnoj godini, izuzev novoosnovanog organizatora putovanja,
 - l) dokaz o posjedovanju jemstva definisanog federalnim zakonom,

Član 26.

(Izdavanje licence)

- (1) Ministarstvo izdaje licencu u formi rješenja najkasnije u roku od 15 dana od dana podnošenja urednog i potpunog zahtjeva organizatora turističkog putovanja.
- (2) Licenca iz stava (1) ovog člana podliježe reviziji nakon isteka tri godine od dana dostavljanja.
- (3) Ministarstvo, po službenoj dužnosti, vodi računa o isteku roka iz stava (2) ovog člana.
- (4) Licenca je konačna i protiv nje nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom.
- (5) Podnosilac zahtjeva za izdavanje licence snosi troškove postupka i troškovi se plaćaju prilikom podnošenja zahtjeva. Troškovi izdavanja licence uplaćuju se u korist Budžeta Zeničko-dobojskog kantona.
- (6) Na sva pitanja koja se odnose na izdavanje licence koja ovim zakonom nisu posebno uređena, primjenjuju se odgovarajuće odredbe zakona koji uređuje upravni postupak.
- (7) Ministarstvo vodi Registar izdatih licenci organizatorima turističkih putovanja.

- (8) Ministar pravilnikom propisuje oblik, sadržaj i način vođenja Registra izdatih licenci.

Član 27.
(Prestanak važenja licence)

- (1) Licenca prestaje da važi:
- a) brisanjem iz Registra organizatora turističkog putovanja na osnovu zahtjeva nosioca licence,
 - b) podjelom organizatora turističkog putovanja na dva ili više društava ili iz drugog razloga utvrđenog Zakonom o privrednim društvima,
 - c) ako organizator turističkog putovanja prestane ispunjavati uslove iz člana 25. ovog zakona.
- (2) Rješenje o prestanku važenja licence donosi ministar.
- (3) Rješenje iz stava (2) ovog člana je konačno i protiv njega nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom.

Član 28.
(Oduzimanje licence)

- (1) Ministar donosi rješenje o oduzimanju licence organizatoru turističkog putovanja ako u postupku revizije ili inspekcijskog pregleda utvrdi:
- a) da je organizator putovanja prestao ispunjavati uslove propisane federalnim zakonom i uslove propisane u članovima 25. i 27. ovog zakona,
 - b) da su usljed neizvršenja ili djelimičnog izvršenja općih uslova putovanja ili programa putovanja greškom organizatora putovanja, u skladu sa uzansama, nastupile teže posljedice po korisnika turističke usluge (ugrožavanje zdravlja, nije obezbijeđen smještaj ili povratak u zemlju, putovanje je neopravdano trajalo duže od onog predviđenog programom putovanja i sl.),
 - c) da organizator nudi ili prodaje programe putovanja bez ugovora o organizovanju putovanja ili ekskurzije, manjak ležajeva u ugostiteljskom objektu i sl.),
 - d) da je organizator putovanja otkazao korisniku turističke usluge, a nije u zakonskom roku izvršio povrat uplaćenih sredstava,
 - e) da je organizatoru putovanja u periodu važenja licence dva puta u roku od godinu dana izrečena novčana kazna za prekršaj ili neizvršavanje ugovorenih obaveza,
 - f) da je licenca izdata organizatoru na osnovu neistinitih podataka i
 - g) da organizator nije u toku godine prodao nijedan turistički paket aranžman posrednicima u organizaciji putovanja (subagentima).
- (2) U slučaju oduzimanja licence, organizator putovanja može da realizuje samo prethodno ugovorena putovanja.

- (3) Organizator, kojem je oduzeta licenca, može da obavlja djelatnost subagenta, ako ispunjava zakonom propisane uslove za tu djelatnost.
- (4) Organizator, kojem je oduzeta licenca, ne može podnijeti zahtjev za dobijanje licence prije isteka roka od godinu dana od dana dostavljanja rješenja o oduzimanju licence.
- (5) Rješenje iz stava (1) ovog člana je konačno i protiv njega nije dozvoljena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor pred nadležnim sudom.

POGLAVLJE III. TURISTIČKI VODIČ, PRATILAC, ANIMATOR I ZASTUPNIK

Član 29.

(Turistički vodič)

- (1) Turistički vodič je lice koje turistima pokazuje i stručno objašnjava prirodne ljepote i rijetkosti, kulturno-historijske spomenike, umjetnička djela, etnografske i druge znamenitosti, historijske događaje i legende o tim događajima i licima, društveno političke tokove i događanja, te ekonomska dostignuća mjesta i područja.
- (2) Ne smatra se turističkim vodičem stručni radnik koji obavlja poslove vodiča na svom radnom mjestu kod pravnog ili fizičkog lica unutar poslovnog prostora u kojem radi (muzej, galerija, nacionalni park i sl.), stručni radnik putničke agencije koji prati grupu turista iz mjesta u mjesto, vodič u planinama i jamama, u lovu i ribolovu, kao i voditelj i pratilac ekskurzije i izleta.
- (3) Turistički vodič vođenje grupe ili pojedinca predaje stručnom licu zaposlenom unutar institucija kulture (muzeji, galerije i sl.), unutar zaštićenih dijelova prirode ili u prostoru pravnog lica koje upravlja određenom atrakcijom.

Član 30.

(Odobrenje i uslovi za turističkog vodiča)

- (1) Za pružanje usluga turističkog vodiča, turistički vodič dužan je imati odobrenje koje na njegov zahtjev izdaje nadležni organ, na čijem području turistički vodič ima prebivalište.
- (2) Odobrenje iz stava (1) ovog člana izdat će se licu koje ispunjava sljedeće uslove:
 - a) da je državljanin Bosne i Hercegovine,
 - b) da ima poslovnu sposobnost,
 - c) da ima najmanje srednju stručnu spremu,
 - d) da ima položen stručni ispit za turističkog vodiča,
 - e) da zna najmanje jedan svjetski jezik na kojem će pružati usluge turističkog vodiča,
 - f) da mu pravosnažnom presudom ili rješenjem o prekršaju nije izrečena zaštitna mjera zabrane obavljanja poslova turističkog vodiča, dok ta mjera traje,

- g) da udovoljava propisanim zdravstvenim uslovima.
- (3) Strani državljanin može pružati usluge turističkog vodiča, uz prioritetsnu primjenu načela uzajamnosti, pod uslovom da ima radnu dozvolu i da ispunjava uslove iz stava (1) tačka b) do g) ovog člana.
 - (4) Rješenje kojim se stranom državljaninu odobrava pružanje usluga turističkog vodiča vrijedi za vremenski period za koji je ta dozvola izdata.
 - (5) Sadržaj rješenja o odobrenju za pružanje usluga turističkog vodiča propisan je federalnim zakonom.
 - (6) Pravosnažno rješenje o odobrenju za pružanje usluga turističkog vodiča upisuje se u Upisnik turističkih vodiča koji vodi nadležni organ.
 - (7) Oblik, sadržaj i način vođenja Upisnika iz stava (6) ovog člana propisan je federalnim propisom.
 - (8) Prestanak odobrenja za pružanje usluga turističkog vodiča, postupak, način polaganja i program stručnog ispita, te način obavljanja poslova turističkog vodiča propisani su federalnim propisom.

Član 31.

(Iskaznica turističkog vodiča)

- (1) Turistički vodič, pri obavljanju poslova turističkog vodiča, mora imati iskaznicu turističkog vodiča, kojom se utvrđuje njegovo svojstvo. Iskaznicu turističkog vodiča, turistički vodič pri obavljanju poslova mora nositi na vidljivom mjestu.
- (2) Obrazac i izgled iskaznice turističkog vodiča, kao i način njenog izdavanja i upotrebe propisan je federalnim propisom.
- (3) Iskaznicu turističkog vodiča izdaje Ministarstvo, na zahtjev podnosioca na propisanom obrascu.
- (4) Troškove izrade iskaznice snosi turistički vodič.
- (5) Evidenciju o izdatim iskaznicama vodi Ministarstvo.

Član 32.

(Turistički pratilac)

- (1) Turistički pratilac je lice koje obavlja operativno-tehničke poslove u vođenju i praćenju turista, te daje turistima obavijesti o svrsi putovanja.
- (2) Turistički pratilac je lice koje ispunjava uslove iz člana 30. ovog zakona, osim uslova iz stava (2) tačke d) tog člana.
- (3) Putnička agencija ne može obavljanje poslova turističkog pratioca povjeriti licu koje ne ispunjava uslove propisane ovim zakonom.

Član 33.

(Turistički animator)

- (1) Turistički animator je fizičko lice koje planira i ostvaruje programe provođenja slobodnog vremena turista, a koji se odnose na sportsko-rekreativne, zabavne i kulturno-društvene sadržaje.

- (2) Za turističkog animatora vrijede odredbe ovog zakona koje se odnose na turističkog pratioca.

Član 34.

(Turistički zastupnik)

- (1) Turistički zastupnik je pravno ili fizičko lice koje zastupa domaćeg ili stranog organizatora putovanja ili posrednika u odredištima putovanja.
- (2) Organizator putovanja, odnosno posrednik, dužan je pismeno obavijestiti davaoca usluga o turističkom zastupniku, njegovim ovlaštenjima i svim eventualnim promjenama.
- (3) Ovlaštenja turističkog zastupnika su sljedeća:
- a) štiti interese i prava putnika i organizatora putovanja kod davaoca usluga,
 - b) pruža obavještenja i uputstva putnicima kod izvršavanja programa putovanja i dodatnih usluga,
 - c) naručuje dodatne usluge u ime organizatora putovanja prema dobivenim ovlaštenjima,
 - d) posreduje u pribavljanju dodatnih usluga za putnike (izleti, kulturne i sportske priredbe i sl.),
 - e) obavlja i druge poslove potrebne za zaštitu interesa putnika i organizatora putovanja.

POGLAVLJE IV. TURISTIČKE USLUGE U SEOSKOM TURIZMU, DRUGIM OBLICIMA TURIZMA I OSTALE TURISTIČKE USLUGE

Član 35.

(Seoski turizam)

Seoski turizam, u smislu ovog zakona, je boravak turista u domaćinstvu koje je organizirano kao turističko – seoska privreda (u daljem tekstu: seosko domaćinstvo) radi odmora i rekreacije s mogućnošću učestvovanja u aktivnostima seoskog domaćinstva.

Član 36.

(Turističke usluge u seoskom turizmu)

- (1) Turističke usluge u seoskom turizmu naročito su: iznajmljivanje konja za jahanje, zaprega, škola jahanja, lov i ribolov, organiziranje branja plodova i gljiva, berbe voća i povrća, ubiranje ljetine, foto safari i druge usluge u seoskom domaćinstvu.
- (2) Turističke usluge iz stava (1) ovog člana može pružati vlasnik seoskog domaćinstva s članovima svoje porodice ukoliko ispuni uslove propisane ovim zakonom i drugim propisima.

- (3) Ukoliko se u seoskom domaćinstvu pružaju usluge smještaja i ishrane, objekti moraju ispunjavati minimalno-tehničke uslove u skladu sa propisima koji regulišu ugostiteljsku djelatnost.

Član 37.

(Rješenje o odobrenju za pružanje turističkih usluga u seoskom domaćinstvu)

- (1) Za pružanje turističkih usluga iz člana 36. ovog zakona član seoskog domaćinstva dužan je pribaviti rješenje o odobrenju za pružanje turističkih usluga u seoskom domaćinstvu od nadležnog organa prema mjestu pružanja usluga.
- (2) Rješenje iz stava (1) ovog člana izdat će se na zahtjev člana seoskog domaćinstva koji ispunjava sljedeće uslove:
- a) da je državljanin Bosne i Hercegovine,
 - b) da je poslovno sposoban,
 - c) da je vlasnik ili nosilac prava korištenja objekta i/ili zemljišta na kojem će se pružati turističke usluge u seoskom turizmu,
 - d) da ispunjava propisane zdravstvene uslove,
 - e) da mu nije pravosnažnom sudskom presudom ili rješenjem o prekršaju izrečena mjera sigurnosti ili zaštitna mjera zabrane pružanja usluga u domaćinstvu
- (3) Nadležni organ dužan je riješiti o zahtjevu iz stava (2) ovog člana u roku od 15 dana od dana podnošenja potpunog zahtjeva sa potrebnom dokumentacijom.
- (4) Izuzetno od stava (1) ovog člana, član seoskog domaćinstva koji ima odobrenje za pružanje ugostiteljskih usluga u seoskom domaćinstvu, u skladu sa propisima iz oblasti ugostiteljske djelatnosti, može, uz prethodnu obavijest nadležnom organu, pružati usluge iz člana 36. ovog zakona, uz ispunjavanje uslova propisanih ovim zakonom.
- (5) Protiv rješenja iz stava (1) ovog člana može se izjaviti žalba Ministarstvu u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.

Član 38.

(Sadržaj rješenja)

- (1) Rješenje iz člana 37. ovog zakona sadrži:
- a) ime i prezime, datum i mjesto rođenja, te adresu podnosioca zahtjeva,
 - b) vrste turističkih usluga koje će se pružati,
 - c) naznaku pruža li se usluga tokom cijele godine ili sezonski.
- (2) Rješenje iz stava (1) ovog člana nadležni organ dostavlja Kantonalnoj upravi za inspeksijske poslove, nadležnom poreznom uredu i Ministarstvu.
- (3) Za pružanje turističkih usluga članu seoskog domaćinstva mogu pomagati članovi njegovog domaćinstva.

Član 39.

(Prestanak važenja rješenja)

- (1) Rješenje o odobrenju iz člana 37. ovog zakona prestaje važiti:
 - a) odjavom, danom navedenim u odjavi ili danom podnošenja odjave nadležnom organu u slučaju ako je u odjavi naveden datum unatrag,
 - b) ako je inspekcijskim nadzorom utvrđeno da za pružanje turističkih usluga nisu ispunjeni uslovi propisani ovim zakonom, propisima donesenim na osnovu ovog zakona, a utvrđeni nedostaci nisu otklonjeni u ostavljenom roku, sa danom isteka tog roka,
 - c) ako nadležni organ naknadno utvrdi da je izdano rješenje zasnovano na neistinitim podacima ili krivotvorenim dokumentima,
 - d) ako se turističke usluge u seoskom domaćinstvu ne počnu pružati u roku od godine dana od dana konačnosti rješenja.
- (2) Nadležni organ donosi rješenje o prestanku važenja rješenja iz stava (1) ovog člana i dostavlja nadležnoj inspekciji i nadležnom poreznom uredu i Ministarstvu.
- (3) Protiv rješenja iz stava (1) ovog člana može se izjaviti žalba Ministarstvu u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.

Član 40.

(Turističke usluge u drugim oblicima turizma)

- (1) Turističke usluge mogu se pružati i u lovno-ribolovnom, kongresnom, zdravstvenom, planinskom, avanturističkom, sportskom, vjerskom, kulturnom, omladinskom turizmu, na divljim vodama, na skijaškom terenu i drugim oblicima turizma.
- (2) Za obavljanje turističkih usluga iz stava (1) ovog člana pravna i fizička lica dužna su pribaviti rješenje kojim se odobrava obavljanje turističke djelatnosti od nadležnog organa, osim ako ovim zakonom nije drugačije propisano.
- (3) Uslugama na skijaškom terenu u smislu ovog zakona smatra se davanje na korištenje prostora, uređaja i opreme za rekreativno i sportsko skijanje, skijašku obuku i druge rekreativne i sportske aktivnosti na snijegu, te iznajmljivanje skijaške opreme, usluge korištenja ski i bebi liftova, žičara i sl.
- (4) Obaveze pravnog ili fizičkog lica koje upravlja skijaškim terenom propisane su federalnim zakonom.
- (5) Uslugama u omladinskom turizmu, u smislu ovog zakona, smatra se organiziranje i provođenje boravka turista u hostelima ili drugim objektima koji su predviđeni za omladinu kao što su: studentski i omladinski domovi, kampovi, organiziranje kulturno-zabavnih, muzičkih, edukativnih i drugih programa iz sadržaja koji su u vezi sa boravkom omladine.

Član 41.

(Lovno-ribolovni turizam)

- (1) Pod turističkim uslugama u lovno-ribolovnom turizmu podrazumijevaju se usluge prihvata i smještaja lovaca i ribolovaca u odgovarajuće objekte,

organizovanje lova i ribolova i pružanje drugih usluga za potrebe lovno-ribolovnog turizma, kao što su usluge prijevoza do lovišta i po lovištu, obuku i iznajmljivanje lovačkih pasa, iznajmljivanje lovačkog oružja i sl.

- (2) Turističke usluge u lovno-ribolovnom turizmu mogu pružati lica registrirana za obavljanje te djelatnosti, u skladu sa propisima iz oblasti lova i ribolova.
- (3) Lica iz stava (2) ovog člana dužna su turistima pružati usluge u skladu sa odredbama ovog zakona i propisima iz oblasti lova i ribolova.
- (4) Usluge smještaja u objektima lovno-ribolovnog turizma pružaju se u skladu sa zakonom koji reguliše oblast ugostiteljstva.

Član 42.

(Turističke usluge u kongresnom turizmu)

- (1) Turističke usluge u kongresnom turizmu obuhvataju usluge organiziranja, promocije i/ili održavanje kongresa, konferencija i sličnih događaja, sa ili bez usluge osoblja za provedbu i opremanje prostora u kojem se takvi događaji održavaju.
- (2) Usluge iz stava (1) ovog člana mogu pružati pravna lica iz člana 17. ovog zakona.
- (3) Na pružanje usluga kongresnog turizma iz stava (1) ovog člana koji se organizira za svoje članove, korisnike i zaposlenike, u okviru svoje djelatnosti ili u skladu sa svojim općim aktima, ne primjenjuju se odredbe ovog zakona.

Član 43.

(Rješenje o odobrenju za pružanje usluga u kongresnom turizmu)

- (1) Za pružanje usluga u kongresnom turizmu iz člana 42. ovog zakona pravna lica dužna su pribaviti rješenje o ispunjavanju minimalno-tehničkih uslova od nadležnog organa prema mjestu svog sjedišta.
- (2) Rješenje iz stava (1) ovog člana dostavlja se Kantonalnoj upravi za inspeksijske poslove, nadležnom poreznom uredu i Ministarstvu.
- (3) Troškove postupka izdavanja rješenja snosi podnosilac zahtjeva.
- (4) Protiv rješenja iz stava (1) ovog člana može se izjaviti žalba Ministarstvu u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.
- (5) Na prestanak važenja rješenja iz stava (1) ovog člana na odgovarajući način primjenjuju se odredbe člana 39. ovog zakona.

Član 44.

(Turističke usluge u zdravstvenom turizmu)

- (1) Pod turističkim uslugama u zdravstvenom turizmu smatraju se usluge medicinskog turizma, lječilišnog turizma i wellnesa.
- (2) Usluge medicinskog turizma obuhvataju usluge zdravstvene zaštite povezane sa putovanjem izvan mjesta boravka.

- (3) Usluge lječilišnog turizma obuhvataju usluge u kojima se stručno i kontrolisano koriste prirodni ljekoviti postupci (SPA i terme i sl.) u cilju poboljšanja i očuvanja zdravstvenih i psihofizičkih sposobnosti.
- (4) Wellness usluge (holistički i medicinski wellness) obuhvataju organizirano provođenje zdravstveno-preventivnih i kurativnih programa u svrhu prevencije bolesti, te unapređenja zdravlja.
- (5) Holistički wellness: beauty, psihofizička rekuperacija (fitnes, yoga, meditacija), masaža i sl. Holistička metoda obuhvata cjelovito liječenje čovjeka na metaboličkoj, fizičkoj, psihološkoj, sociološkoj i duhovnoj razini. U holističke pristupe spadaju: Tradicionalna kineska medicina. Tibetanska medicina, Indijska medicina i sa njom najviše zastupljena Ayurveda.
- (6) Medicinski wellness: zdravstveno preventivni i kurativni tretmani pod stručnim nadzorom multidisciplinarnog tima (ljekar, nutricionist, fizioterapeut, psiholog).

Član 45.

(Pružaoци usluga u zdravstvenom turizmu)

- (1) Usluge u zdravstvenom turizmu iz člana 44. ovog zakona mogu pružati specijalne bolnice, lječilišta i druge zdravstvene ustanove, pravna lica registrovana za obavljanje zdravstvene djelatnosti i zdravstveni radnici koji samostalno obavljaju privatnu praksu u skladu sa posebnim propisima kojima je regulisana zdravstvena zaštita, za korisnike svojih zdravstvenih usluga.
- (2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, wellness usluge mogu pružati pravna i fizička lica iz člana 17. stav (1) ovog zakona.
- (3) Pružalac usluga u zdravstvenom turizmu pruža usluge u skladu sa odredbama ovog zakona, propisima donesenim na osnovu ovog zakona i u skladu sa odredbama posebnih propisa kojima je regulisana pojedina usluga zdravstvenog turizma iz člana 44. ovog zakona.
- (4) Pružalac usluga u zdravstvenom turizmu iz stava (1) ovog člana može pružati usluge organiziranja putovanja, bez osnivanja turističke agencije, samo za korisnike svojih usluga iz člana 44. ovog zakona.

Član 46.

(Rješenje o odobrenju za pružanje usluga u zdravstvenom turizmu)

- (1) Za pružanje usluga u zdravstvenom turizmu iz člana 44. ovog zakona pravna i fizička lica dužna su pribaviti rješenje o ispunjavanju uslova za obavljanje zdravstvene djelatnosti od nadležnog organa u skladu sa posebnim propisima kojima je regulisana zdravstvena zaštita, odnosno rješenje o odobrenju za pružanje tih turističkih usluga od nadležnog organa prema mjestu svog sjedišta.
- (2) Rješenje iz stava (1) ovog člana dostavlja se Kantonalnoj upravi za inspeksijske poslove, nadležnom poreznom uredu i Ministarstvu.

Član 47.

(Turističke usluge u planinskom turizmu)

- (1) Pod turističkim uslugama u planinskom turizmu podrazumijevaju se usluge prihvata i smještaja planinara i turista u planinarske objekte, organizovanje planinarsko pješačkih tura i pružanje planinarskih vodičkih usluga za potrebe planinskog turizma.
- (2) Turističke usluge u planinskom turizmu mogu pružati registrovane planinarske organizacije, u skladu sa propisima iz oblasti planinarstva.
- (3) Planinarski vodič je osoba koja se bavi planinarenjem duže vrijeme i školovana na kursu u organizaciji verifikovanog planinarskog saveza ili planinarskog društva, uz obavezno kontinuirano usavršavanje i obuku i licencirana od strane Komisije za vodiče Planinarskog saveza Federacije Bosne i Hercegovine
- (4) Na pružanje usluga planinskog turizma iz stava (1) ovog člana koje pružaju registrovane planinarske organizacije za svoje članove, korisnike, u okviru svoje djelatnosti ili u skladu sa svojim općim aktima, ne primjenjuju se odredbe ovog zakona.

Član 48.

(Turističke usluge u avanturističkom turizmu)

- (1) Turističke usluge u avanturističkom turizmu su usluge koje uključuju sportsko-rekreativne ili avanturističke aktivnosti (skijanje, jahanje, gorsko-planinsko vođenje, brdski biciklizam, padobransko jedrenje /paragliding/, zmajarenje, skakanje s užetom /bungee-jumping/, špiljarenje i sl.).
- (2) Usluge iz stava (1) ovog člana pružaju se pod uslovima propisanim federalnim zakonom, ovim zakonom, propisima donesenim na osnovu ovog zakona i drugim propisima koji uređuju pružanje istih.
- (3) Usluge iz stava (1) ovog člana mogu pružati lica (treneri, instruktori, učitelji, voditelji, vodiči i sl.), koja imaju odgovarajuće licence/dozvole nadležnih institucija ili udruženja, kojim se utvrđuje sposobnost i nivo vještine obavljanja aktivnosti.
- (4) Za aktivnosti koje se provode na nepristupačnim mjestima, kao i specifičnim destinacijama što se tiče prirodnih i klimatskih uvjeta (rijeke, planine i sl.), organizator i/ili lica koja ih izvode dužni su izvršiti procjenu rizika te donijeti planove i procedure otklanjanja opasnosti (elaborat spašavanja).
- (5) Lica iz stava (3) ovog člana moraju biti osposobljena za postupke i djelovanja u slučaju nesreće ili opasnostima prema posebnom programu koji provodi Kantonalni štab civilne zaštite.

Član 49.

(Način pružanja usluga u avanturističkom turizmu)

- (1) Pružalac turističkih usluga iz člana 48. ovog zakona obavezan je:

- a) imati odgovarajuću opremu za pružanje usluge, uz deklaraciju ovlaštenih proizvođača ili atestiranu prema važećim standardima u ispravnom stanju,
 - b) pribaviti koncesiju u skladu sa propisima kojima se uređuju koncesije, ukoliko je ista potrebna za pružanje usluge,
 - c) upotrebljavati opremu prema uputama proizvođača,
 - d) osigurati sredstva komunikacije,
 - e) osigurati pribor za prvu pomoć ovisno o aktivnosti,
 - f) osigurati ličnu opremu za korisnike usluga,
 - g) u skladu sa procjenom opasnosti, osigurati prisustvo hitne medicinske pomoći i drugih službi za spašavanje,
 - h) prije započinjanja pružanja usluge, istaknutom informacijom u pisanom obliku, te usmeno, upoznati korisnika usluge s vrstama rizika provođenja usluge, te načinom korištenja opreme,
 - i) osigurati korisnike usluga od posljedica nesretnog slučaja, te upoznati korisnika usluge sa sadržajem ugovora o osiguranju (policom osiguranja).
- (2) Licima mlađim od 18 godina usluge iz člana 48. stav (1) ovog zakona mogu se pružati samo uz pismenu saglasnost roditelja odnosno staratelja, ukoliko roditelj, odnosno staratelj nije prisutan.
- (3) Pružalac usluga iz člana 48. stav (1) ovog zakona može odbiti pružanje usluga licu mlađem od 18 godina, bez obzira na saglasnost roditelja odnosno staratelja.

Član 50.

(Rješenje o odobrenju za pružanje usluga u avanturističkom turizmu)

- (1) Za pružanje usluga u avanturističkom turizmu pravno ili fizičko lice dužno je pribaviti rješenje o ispunjavanju minimalno-tehničkih uslova, odnosno rješenje o odobrenju za pružanje tih turističkih usluga izdatog od strane nadležnog organa prema mjestu svog sjedišta.
- (2) Rješenje iz stava (1) ovog člana nadležni organ dostavlja Kantonalnoj upravi za inspekcijske poslove, nadležnom poreznom uredu i Ministarstvu.
- (3) Troškove postupka izdavanja rješenja snosi podnosilac zahtjeva.
- (4) Protiv rješenja iz stava (1) ovog člana može se izjaviti žalba Ministarstvu u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.
- (5) Na prestanak važenja rješenja iz stava (1) ovog člana na odgovarajući način primjenjuju se odredbe člana 39. ovog zakona.

Član 51.

(Turističke usluge na divljim vodama)

- (1) Turističke usluge na divljim vodama su: rafting, kajak, kanu, kanjoning, speleo-ronjenje, hidrospid (hydrospeed) kao i ostale slične aktivnosti.

- (2) Pravna i fizička lica mogu pružati usluge iz stava (1) ovog člana pod uslovima propisanim ovim zakonom i drugim propisima i u skladu sa zakonom koji reguliše oblast unutrašnje plovidbe.
- (3) Davalac usluga iz stava (2) ovog člana može obavljati djelatnost pod uslovom da od nadležnog organa pribavi rješenje u skladu sa članom 68. ovog zakona.
- (4) Usluge iz stava (1) ovog člana mogu pružati lica (treneri, instruktori, učitelji, vođitelji, vođiči i sl.) koja imaju odgovarajuće licence/dozvole nadležnih institucija ili udruženja, sposobnost i nivo vještine obavljanja aktivnosti.
- (5) Za aktivnosti koje se provode na nepristupačnim mjestima, kao i specifičnim destinacijama što se tiče prirodnih i klimatskih uvjeta (rijeke, planine i sl.) organizator i/ili lica koja ih izvode dužni su izvršiti procjenu rizika te donijeti planove i procedure otklanjanja opasnosti (elaborate spašavanja).
- (6) Lica iz stava (4) ovog člana moraju biti osposobljena za postupke i djelovanja u slučaju nesreće ili opasnosti prema posebnom programu koji provodi Kantonalni štab civilne zaštite.

Član 52.

(Turističke usluge u raftingu)

- (1) Turističke usluge u raftingu su:
 - a) iznajmljivanje prostora uz uređene i djelimično ili potpuno zaštićene obale,
 - b) iznajmljivanje plovnih objekata za odmor i rekreaciju,
 - c) prihvat, čuvanje i održavanje plovila,
 - d) usluge snabdijevanja raftera (vodom, namirnicama, rezervnim dijelovima, opremom i sl.),
 - e) obuka za skipere i vođitelje čamaca,
 - f) uređenje i priprema plovila i čamaca,
 - g) obezbjeđenje službe spašavanja i pružanja hitne medicinske pomoći,
 - h) usluga skipera,
 - i) druge usluge za potrebe turističkih usluga raftinga.
- (2) Usluge iz stava (1) ovog člana pružaju se pod uslovima propisanim federalnim zakonima, ovim zakonom, propisima donesenim na osnovu ovog zakona i drugim propisima koji uređuju pružanje istih.

Član 53.

(Način pružanja turističkih usluga na divljim vodama)

- (1) Pružalac turističkih usluga iz člana 51. ovog zakona obavezan je:
 - a) imati odgovarajuću opremu za pružanje usluga, uz deklaraciju ovlaštenih proizvođača ili atestiranu, prema važećim standardima u ispravnom stanju,
 - b) pribaviti koncesiju u skladu sa propisima kojima se uređuju koncesije ukoliko je ista potrebna za pružanje usluge,

- c) upotrebljavati opremu prema uputima proizvođača,
- d) osigurati sredstva komunikacije,
- e) osigurati pribor za prvu pomoć ovisno o aktivnosti,
- f) osigurati ličnu opremu za korisnike usluga,
- g) u skladu sa procjenom opasnosti, osigurati prisustvo hitne medicinske pomoći i drugih službi za spašavanje,
- h) prije započinjanja pružanja usluga, istaknutom informacijom u pisanom obliku, te usmeno, upoznati korisnika usluga s vrstama rizika provođenja usluge, te načinom korištenja opreme,
- i) osigurati korisnike usluga od posljedica nesretnog slučaja, te upoznati korisnika usluge sa sadržajem ugovora o osiguranju (policom osiguranja).

(2) Licima mlađim od 18 godina usluge iz člana 51. stav (1) ovog zakona mogu se pružati samo uz pismenu saglasnost roditelja odnosno staratelja, ukoliko roditelj, odnosno staratelj nije prisutan.

(3) Pružalac usluga iz člana 51. stav (1) ovog zakona može odbiti pružanje usluga licu mlađem od 18 godina, bez obzira na saglasnost roditelja odnosno staratelja.

Član 54.

(Rješenje o odobrenju za pružanje turističkih usluga na divljim vodama)

- (1) Za pružanje turističkih usluga na divljim vodama pravno ili fizičko lice dužno je pribaviti rješenje o ispunjavanju minimalno-tehničkih uslova, odnosno rješenje o odobrenju za pružanje tih turističkih usluga izdato od strane nadležnog organa prema mjestu svog sjedišta.
- (2) Rješenje iz stava (1) ovog člana dostavlja sa Kantonalnoj upravi za inspeksijske poslove, nadležnom poreznom uredu i Ministarstvu.
- (3) Troškove postupka izdavanja rješenja snosi podnosilac zahtjeva.
- (4) Protiv rješenja iz stava (1) ovog člana može se izjaviti žalba Ministarstva u roku od 15 dana od dana dostavljanja rješenja.
- (5) Na prestanak važenja rješenja iz stava (1) ovog člana na odgovarajući način primjenjuju se odredbe člana 39. ovog zakona.

Član 55.

(Ostale turističke usluge)

- (1) Ostale turističke usluge u smislu ovog zakona su:
 - a) usluge na kupalištima,
 - b) iznajmljivanje sandolina, čamaca, kajaka i njihov smještaj i čuvanje,
 - c) iznajmljivanje jedrilica, dasaka za jedrenje, bicikla na vodi, skutera i sl.,
 - d) iznajmljivanje pribora i opreme za kupanje i skijanje na vodi,
 - e) iznajmljivanje suncobrana, ležaljki i dr.

- f) iznajmljivanje skijaške, opreme za bord, ribolovne, ronilačke opreme i sl.
- (2) Turističke usluge u turizmu na vodama mogu da pružaju pravna i fizička lica koja od nadležnog organa pribave rješenje u skladu sa ovim zakonom i u skladu sa zakonom koji reguliše oblast unutrašnje plovidbe.
 - (3) Nadležni organ u rješenju određuje mjesto i vrijeme pružanja usluga iz stava (1) ovog člana.
 - (4) Kupališta su područja namijenjena za organizovano kupanje i područja na kojima nije zabranjeno kupanje i koje se kao takvo tradicionalno praktikuje.
 - (5) Kupalište proglašava nadležni organ u skladu sa propisom koji reguliše korištenje i upotrebu voda.
 - (6) Na uređenom i izgrađenom kupalištu mora biti organizovana spasilačka služba.
 - (7) Kupalište se mora redovno čistiti i održavati, te ispunjavati sanitarne uslove i uslove u pogledu izgradnje pratećih objekata i sadržaja, kao što su kabine, svlačionice, ležaljke i ostali slični objekti.
 - (8) Davalac usluga je dužan da vidno istakne naziv kupališta i da propiše kupališni red, odnosno pravila korištenja kupališta.
 - (9) Usluge iz stava (1) ovog člana pružaju se pod uslovima propisanim federalnim zakonima, ovim zakonom, propisima donesenim na osnovu ovog zakona i drugim propisima koji uređuju pružanje istih.

DIO ČETVRTI – PROMOCIJA I UNAPREĐENJE TURIZMA

POGLAVLJE I. TURISTIČKA ZAJEDNICA ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA

Član 56.

(Promocija i unapređivanje turizma)

- (1) Poslovi na promociji i unapređivanju turizma su poslovi davanja informacija i propagandne djelatnosti u turizmu, formiranje i razvoj informacionog sistema u turizmu Kantona i ostvarivanje regionalne i međunarodne saradnje u oblasti turizma.
- (2) Za obavljanje poslova iz stava (1) ovog člana osniva se Turistička zajednica Kantona, a gradovi i općine u skladu sa potrebama i planovima u oblasti turizma mogu osnivati turističke zajednice općina/gradova ili poslove obavljaju službe nadležne za oblast turizma.

Član 57.

(Ciljevi osnivanja Turističke zajednice Zeničko-dobojskog kantona)

- (3) Turistička zajednica Zeničko-dobojskog kantona (u daljem tekstu: Turistička zajednica Kantona) se osniva radi razvoja turizma, unapređenja turizma i promocije turizma na području Kantona u cjelini i privrednih interesa pravnih i

fizičkih lica koja pružaju ugostiteljske i druge turističke usluge ili obavljaju drugu djelatnost neposredno povezanu s turizmom.

(4) Ciljevi osnivanja Turističke zajednice Kantona su:

- a) unapređenje općih uslova boravka turista kroz formiranje cjelovite turističke ponude, podizanje kvaliteta turističkih i drugih komplementarnih usluga, očuvanje i stvaranje prepoznatljivog i privlačnog turističkog ambijenta Kantona;
- b) razvijanje svijesti o važnosti turizma, kao i privrednim, društvenim i drugim efektima turizma, o potrebi i važnosti očuvanja i unapređenja svih elemenata turističkog proizvoda, a posebno zaštite životne sredine;
- c) podsticanje razvoja turističke infrastrukture i pružanja informacija turistima;
- d) promocija turističkog proizvoda u Kantonu.

(5) Odluku o osnivanju Turističke zajednice Kantona, na prijedlog Vlade, donosi Skupština Zeničko – dobojskog kantona, a pripremne radnje za osnivanje Turističke zajednice Kantona obavlja Ministarstvo.

(6) Sjedište Turističke zajednice Kantona je u Zenici.

Član 58.

(Djelatnost i zadaci Turističke zajednice Kantona)

(1) Djelatnost Turističke zajednice Kantona zasniva se na načelu ostvarivanja javnog interesa u oblasti turizma, čiji je osnovni cilj promocija turizma na području Kantona, bez ostvarivanja neposredne dobiti.

(2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, Turistička zajednica Kantona može da:

- a) upravlja dobrima i resursima koji su joj dati na upravljanje odlukom osnivača u skladu sa posebnim propisima (izletišta, lovišta, parkovi, plaže, jezera, rijeke, prirodno i kulturno-historijsko nasljeđe),
- b) organizira manifestacije i priredbe,
- c) objavljuje turističke komercijalne oglase u oglasnim medijima,
- d) prodaje suvenire, ulaznice, turističke karte i brošure, osim sopstvenog promotivnog materijala,
- e) obavlja i druge poslove od javnog interesa koji su u funkciji razvoja turizma i koji nisu u suprotnosti sa ovim zakonom i drugim propisima.

(3) Osnovni zadaci Turističke zajednice Kantona su sljedeći:

- a) objedinjava turističku ponudu Kantona;
- b) upravlja javnom turističkom infrastrukturom danom na upravljanje od strane Kantona;
- c) preduzima mjere i aktivnosti na kreiranju turističkog proizvoda i turističkog imidža Kantona, kao i radnje na formiranju marke turističkog proizvoda destinacije Kantona;
- d) radi na promociji, plasmanu i podršci realizacije turističkog proizvoda, kao i pojedinih njegovih dijelova, vrijednosti i usluga, koji čine integralni turistički proizvod;

- e) vrši promociju plansko-projektne, plansko-razvojne i investicione dokumentacije iz oblasti turizma i njima komplementarnih djelatnosti;
 - f) radi na kontinuiranom inoviranju turističkog proizvoda i aktiviranju novih turističkih prostora;
 - g) organizira jedinstveni turistički informacijski sistem, sistem prijave i odjave turista i statističku obradu u skladu sa evropskim standardima;
 - h) sarađuje u aktivnostima i poslovima vezanim za standardizaciju, kategorizaciju i klasifikaciju turističkog proizvoda, usluga i objekata;
 - i) radi na istraživanju turističkog tržišta u cilju pozicioniranja turističkog proizvoda na turističkom tržištu;
 - j) prati stanje na turističkom tržištu u cilju blagovremenog donošenja odgovarajućih odluka;
 - k) preduzima mjere i aktivnosti za razvoj i promociju turizma u turistički nerazvijenim dijelovima Kantona;
 - l) obavlja informativne poslove u vezi sa turističkom ponudom i promoviše turističke ponude Kantona u zemlji i inozemstvu;
 - m) sarađuje sa turističkim zajednicama u Bosni i Hercegovini, u zemljama u okruženju, Evropi i svijetu;
 - n) sarađuje sa putničkim agencijama i ustanovama za zaštićena prirodna područja, vezano za turističke posjete i obilaske zaštićenih područja;
 - o) podstiče, unapređuje, promoviše i štiti izvorne vrijednosti i stvara uslove za njihovo korištenje u granicama održivog razvoja turizma Kantona;
 - p) koordinira na poslovima razvoja turizma na lokalnom, kantonalnom, entitetskom i državnom nivou;
 - r) radi na razvoju gostoprimstva, očuvanju prirodnih i kulturnih vrijednosti i unapređenju ekološke zaštite prostora na kojem djeluje Turistička zajednica Kantona;
 - s) radi na pripremi i implementaciji događaja (event) od važnosti za Kanton;
 - t) obavlja i druge poslove koji su u funkciji razvoja turizma i koji nisu u suprotnosti sa ovim zakonom ili drugim propisima.
- (4) Turistička zajednica Kantona sudjeluje i provodi programe i akcije drugih oblika organiziranja koji su od zajedničkog interesa za sve subjekte u turizmu u cilju podizanja nivoa kvaliteta turističke ponude Kantona.
- (5) Sačinjava finansijski izvještaj sa podacima o izvršavanju programa rada po pojedinačno utvrđenim zadacima, utrošenim finansijskim sredstvima za njihovu realizaciju, s posebnim podacima o stečenim prihodima, načinu i svrsi trošenja sredstava javnih prihoda, te ostvarenje ukupnih prihoda i finansijskom rezultatu poslovanja.
- (6) Turistička zajednica Kantona obavlja i druge aktivnosti kojima se obezbjeđuje uspješno provođenje promocije turizma, kao i ostale aktivnosti od javnog interesa u oblasti turizma po nalogima i uputama Ministarstva.
- (7) Prilikom izrade Plana promocije turizma Zeničko-dobojskog kantona Turistička zajednica Kantona prije njegovog upućivanja Ministarstvu, obavezna je da obavi javnu raspravu sa općinskim/gradskim turističkim zajednicama.

Član 59.

(Pravni status Turističke zajednice Kantona)

- (1) Turistička zajednica Kantona ima svojstvo pravnog lica.
- (2) Svojstvo pravnog lica Turistička zajednica Kantona stiče danom upisa u sudski registar.
- (3) Prijavu za upis u sudski registar kao i sve upisane promjene, osnivač odnosno lice ovlašteno osnivačkim aktom, dužno je podnijeti u roku od 15 dana od dana donošenja odluke.

Član 60.

(Finansiranje Turističke zajednice Kantona)

- (1) Prihodi Turističke zajednice Kantona su:
 - a) prihodi iz budžeta osnivača,
 - b) prihodi ostvareni preraspodjelom boravišne takse,
 - c) prihodi od obavljanja djelatnosti iz člana 58. stav (2) ovog Zakona,
 - d) prihodi po osnovu učešća u posebnim domaćim i međunarodnim programima saradnje,
 - e) prihodi od donacija,
 - f) kreditna zaduženja uz prethodnu saglasnost osnivača,
 - g) prihodi iz drugih izvora.
- (2) Turistička zajednica Kantona se može, na osnovu posebne odluke Nadzornog odbora, uz prethodnu saglasnost osnivača, finansijski zaduživati u cilju realizacije programa rada i finansijskog plana, ali ukupna vrijednost zaduženja ne smije prelaziti 25% finansijskim planom predviđenih prihoda.
- (3) Pored izvora prihoda navedenih u stavu (1) ovog člana, poslovanje ili pojedine aktivnosti Turističke zajednice Kantona mogu se finansirati i dodatnim sredstvima koja osiguravaju druge zainteresirane organizacije.

Član 61.

(Statut Turističke zajednice Kantona)

- (1) Prava i obaveze Turističke zajednice Kantona utvrđuju se ovim zakonom i statutom Turističke zajednice Kantona.
- (2) Statut Turističke zajednice Kantona sadrži odredbe kojima se bliže uređuje:
 - a) naziv i sjedište,
 - b) djelatnosti i zadaci Turističke zajednice Kantona,
 - c) prava, obaveze i odgovornosti zaposlenih,
 - d) način predstavljanja i zastupanja Turističke zajednice Kantona,
 - e) djelokrug, organizacija, način izbora i opoziva, mandat te odgovornost članova organa Turističke zajednice Kantona,

- f) način odlučivanja u Turističkoj zajednici Kantona i organima Turističke zajednice Kantona,
 - g) način ostvarivanja javnosti rada,
 - h) način donošenja statuta i drugih općih akata,
 - i) imovina, način sticanja imovine i raspolaganja imovinom,
 - j) postupak sa imovinom u slučaju prestanka Turističke zajednice Kantona,
 - k) druga pitanja od značaja za djelovanje Turističke zajednice Kantona.
- (3) Nadzorni odbor Turističke zajednice Kantona donosi statut i odluku o izmjenama i dopunama statuta uz prethodnu saglasnost Vlade.
- (4) Ako Turistička zajednica Kantona ne donese statut, odnosno odluku o izmjenama i dopunama statuta u roku od mjesec dana od dana prijema saglasnosti iz stava (3) ovog člana, smatrat će se da saglasnost nije ni data.
- (5) Statut Turističke zajednice Kantona i njegove izmjene i dopune objavljuju se u "Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona".

Član 62.

(Organi Turističke zajednice Kantona)

- (1) Organi Turističke zajednice Kantona su:
- a) nadzorni odbor i
 - b) direktor,
- (2) Članove Nadzornog odbora imenuje i razrješava Vlada Zeničko-dobojskog kantona na prijedlog Ministarstva.
- (3) Direktora Turističke zajednice Kantona imenuje i razrješava Vlada Zeničko-dobojskog kantona na prijedlog Ministarstva.
- (4) Članovi organa odgovorni su za zakonito i savjesno obavljanje svojih dužnosti.
- (5) Mandat članova organa Turističke zajednice Kantona je četiri godine, a članovi mogu biti ponovno birani, odnosno imenovani najviše na još jedan mandat.
- (6) U slučaju prestanka mandata člana organa prije isteka vremena na koje je biran, novi član se bira na vrijeme do isteka mandata na koji je izabran prethodnik.

Član 63.

(Nadzorni odbor Turističke zajednice Kantona)

- (1) Nadzorni odbor Turističke zajednice Kantona ima tri člana.
- (2) U Nadzorni odbor obavezno se imenuje jedan predstavnik Ministarstva, a ostali članovi imenuju se iz reda naučnih i stručnih lica iz oblasti turizma putem javnog oglasa u skladu sa Zakonom o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima u Federaciji BiH.
- (3) Nadzorni odbor iz redova svojih članova bira predsjednika.
- (4) Nadzorni odbor:
- a) donosi statut Turističke zajednice Kantona,
 - b) donosi poslovnik o svom radu,

- c) podnosi godišnji program rada sa finansijskim planom,
 - d) podnosi godišnji izvještaj o radu i finansijski izvještaj,
 - e) donosi opći akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji poslova, pravilnik o radu i druge opće akte u skladu sa zakonom i Statutom Turističke zajednice kantona,
 - f) odlučuje o korištenju sredstava u skladu sa zakonom i statutom,
 - g) obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom i statutom.
- (5) Akt iz stava (4) tačka a) ovog člana donosi se uz prethodnu saglasnost Vlade.
- (6) Akte iz stava (4) tačka c) i d) usvaja Skupština Kantona.
- (7) Članovi Nadzornog odbora, pored općih uvjeta propisanih zakonom, trebaju ispunjavati i posebne uvjete:
- a) VSS-VII stepen stručne spreme ili drugi ili treći ciklus Bolonjskog sistema obrazovanja;
 - b) najmanje 5 godina radnog iskustva nakon sticanja VSS.

Član 64.

(Direktor Turističke zajednice Kantona)

- (1) Direktora Turističke zajednice Kantona imenuje Vlada na prijedlog Ministarstva.
- (2) Direktor Turističke zajednice Kantona se imenuje na period od četiri godine, putem javnog oglasa u skladu sa Zakonom o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima u Federaciji BiH.
- (3) Direktor Turističke zajednice Kantona:
 - a) predstavlja i zastupa Turističku zajednicu Kantona,
 - b) organizira i rukovodi radom i poslovanjem Turističke zajednice Kantona,
 - c) predlaže akte koje donosi Nadzorni odbor,
 - d) izvršava odluke Nadzornog odbora i preduzima mjere za njihovo provođenje,
 - e) stara se o zakonitosti rada,
 - f) odgovara za korištenje i raspolaganje imovinom,
 - g) vrši i druge poslove utvrđene zakonom i statutom.
- (4) Direktor Turističke zajednice Kantona, pored općih uvjeta propisanih zakonom, treba ispunjavati i posebne uvjete:
 - a) VSS-VII stepen stručne spreme ili drugi ili treći ciklus Bolonjskog sistema obrazovanja,
 - b) najmanje 3 godine radnog iskustva nakon sticanja VSS.

Član 65.

(Nadzor nad radom Turističke zajednice Kantona)

- (1) Nadzor nad radom organa upravljanja i rukovođenja Turističke zajednice Kantona obavlja Ministarstvo i Kantonalna uprava za inspeksijske poslove.
- (2) Ministarstvo nadzire zakonitost rada, zakonitost akata i stepen izvršenja programa rada Turističke zajednice Kantona.

- (3) U vršenju nadzora Ministarstvo je ovlašteno da:
- a) zahtjeva izvještaje i podatke o radu,
 - b) utvrdi stanje izvršavanja poslova, upozori na uočene nepravilnosti i odredi mjere i rokove za njihovo otklanjanje,
 - c) izdaje instrukcije,
 - d) naloži preuzimanje poslova koje smatra potrebnim,
 - e) pokrene postupak za utvrđivanje odgovornosti,
 - f) obavijesti nadležnu inspekciju u skladu sa posebnim zakonom,
 - g) predloži Vladi da preduzme mjere za koje je ovlaštena.
- (4) Turistička zajednica Kantona dužna je omogućiti Ministarstvu provedbu nadzora, te mu dostaviti ili pripremiti tačne i potpune izvještaje, podatke, materijale i drugu dokumentaciju iz stava (3) ovog člana.
- (5) U slučaju da organi upravljanja i rukovođenja Turističke zajednice Kantona postupe suprotno odredbama ovog Zakona, Ministarstvo će uputiti prijedlog Vladi za pokretanje postupka utvrđivanja njihove odgovornosti.
- (6) U vršenju nadzora iz stava (1) ovog člana Ministarstvo je obavezno da Vladi pripremi godišnju informaciju o realizovanim projektima Turističke zajednice Kantona koji su finansirani iz sredstava javnih prihoda.

POGLAVLJE II. TURISTIČKA ZAJEDNICA OPĆINE/GRADA

Član 66.

(Ciljevi osnivanja Turističke zajednice općine/grada)

- (1) Turistička zajednica općine/grada se osniva radi razvoja turizma, unapređenja turizma i promocije turizma na području jedinica lokalne samouprave i privrednih interesa pravnih i fizičkih lica koja pružaju ugostiteljske i druge turističke usluge ili obavljaju drugu djelatnost neposredno povezanu s turizmom.
- (2) Ciljevi osnivanja Turistička zajednica općine/grada su:
- a) unapređenje općih uslova boravka turista kroz formiranje cjelovite turističke ponude, podizanje kvaliteta turističkih i drugih komplementarnih usluga, očuvanje i stvaranje prepoznatljivog i privlačnog turističkog ambijenta jedinica lokalne samouprave;
 - b) razvijanje svijesti o važnosti turizma, kao i privrednim, društvenim i drugim efektima turizma, o potrebi i važnosti očuvanja i unapređenja svih elemenata turističkog proizvoda, a posebno zaštite životne sredine;
 - c) podsticanje razvoja turističke infrastrukture i pružanja informacija turistima;
 - d) promocija turističkog proizvoda jedinica lokalne samouprave.
- (3) Turistička zajednica općine/grada osniva općinsko/gradsko vijeće.
- (4) Odluku o osnivanju Turistička zajednica općine/grada, na prijedlog načelnika/gradonačelnika, donosi općinsko/gradsko vijeće, a pripremne radnje za osnivanje Turistička zajednica općine/grada obavlja stručna služba općine/grada.

Član 67.

(Djelatnost i zadaci Turističke zajednice općine/grada)

- (1) Djelatnost Turističke zajednice općine/grada zasniva se na načelu ostvarivanja javnog interesa u oblasti turizma, čiji je osnovni cilj promocija turizma na području jedinica lokalne samouprave, bez ostvarivanja neposredne dobiti.
- (2) Izuzetno od stava (1) ovog člana, Turistička zajednica općine/grada može da:
 - a) upravlja dobrima i resursima koji su joj dati na upravljanje odlukom osnivača u skladu sa posebnim propisima (izletišta, lovišta, parkovi, plaže, jezera, rijeke, prirodno i kulturno-historijsko nasljeđe),
 - b) organizira manifestacije i priredbe,
 - c) objavljuje turističke komercijalne oglase u oglasnim medijima,
 - d) prodaje suvenire, ulaznice, turističke karte i brošure, osim sopstvenog promotivnog materijala,
 - e) obavlja i druge poslove od javnog interesa koji su u funkciji razvoja turizma i koji nisu u suprotnosti sa ovim zakonom i drugim propisima.
- (3) Osnovni zadaci Turističke zajednice općine/grada su sljedeći:
 - a) objedinjava turističku ponudu općine/grada;
 - b) upravlja javnom turističkom infrastrukturom danom na upravljanje od strane općine/grada;
 - c) preduzima mjere i aktivnosti na kreiranju turističkog proizvoda i turističkog imidža općine/grada, kao i radnje na formiranju marke turističkog proizvoda destinacije općine/grada;
 - d) radi na promociji, plasmanu i podršci realizacije turističkog proizvoda, kao i pojedinih njegovih dijelova, vrijednosti i usluga, koji čine integralni turistički proizvod;
 - e) vrši promociju plansko-projektne, plansko-razvojne i investicione dokumentacije iz oblasti turizma i njima komplementarnih djelatnosti;
 - f) radi na kontinuiranom inoviranju turističkog proizvoda i aktiviranju novih turističkih prostora;
 - g) organizira jedinstveni turistički informacijski sistem, sistem prijave i odjave turista i statističku obradu u skladu sa evropskim standardima;
 - h) sarađuje u aktivnostima i poslovima vezanim za standardizaciju, kategorizaciju i klasifikaciju turističkog proizvoda, usluga i objekata;
 - i) radi na istraživanju turističkog tržišta u cilju pozicioniranja turističkog proizvoda na turističkom tržištu;
 - j) prati stanje na turističkom tržištu u cilju blagovremenog donošenja odgovarajućih odluka;
 - k) preduzima mjere i aktivnosti za razvoj i promociju turizma u svim dijelovima općine/grada;
 - l) obavlja informativne poslove u vezi sa turističkom ponudom i promoviše turističku ponudu općine/grada u zemlji i inozemstvu;
 - m) sarađuje sa turističkim zajednicama u Bosni i Hercegovini, u zemljama u okruženju, Evropi i svijetu;

- n) sarađuje sa putničkim agencijama i ustanovama za zaštićena prirodna područja, vezano za turističke posjete i obilaske zaštićenih područja;
 - o) podstiče, unapređuje, promoviše i štiti izvorne vrijednosti i stvara uslove za njihovo korištenje u granicama održivog razvoja turizma općine/grada;
 - p) koordinira na poslovima razvoja turizma na lokalnom, kantonalnom, entitetskom i državnom nivou;
 - r) radi na razvoju gostoprimstva, očuvanju prirodnih i kulturnih vrijednosti i unapređenju ekološke zaštite prostora na kojem djeluje Turistička zajednica;
 - s) radi na pripremi i implementaciji događaja (event) od važnosti za općinu/grada;
 - t) obavlja i druge poslove propisane ovim zakonom ili drugim propisom.
- (4) Turistička zajednica općine/grada sudjeluje i provodi programe i akcije drugih oblika organiziranja koji su od zajedničkog interesa za sve subjekte u turizmu u cilju podizanja nivoa kvaliteta turističke ponude općine/grada.
- (5) Sačinjava finansijski izvještaj sa podacima o izvršavanju programa rada po pojedinačno utvrđenim zadacima, utrošenim finansijskim sredstvima za njihovu realizaciju, s posebnim podacima o stečenim prihodima, načinu i svrsi trošenja sredstava javnih prihoda, te ostvarenje ukupnih prihoda i finansijskom rezultatu poslovanja.
- (6) Turistička zajednica općine/grada obavlja i druge aktivnosti kojima se obezbjeđuje uspješno provođenje promocije turizma, kao i ostale aktivnosti od javnog interesa u oblasti turizma po nalogima i uputama načelnika/gradonačelnika.
- (7) Prilikom izrade Plana promocije turizma Zeničko-dobojskog kantona Turistička zajednica općine/grada obavezno učestvuje u javnoj raspravi.

Član 68.

(Pravni status Turističke zajednice općine/grada)

- (1) Turistička zajednica općine/grada ima svojstvo pravnog lica.
- (2) Svojstvo pravnog lica Turistička zajednica općine/grada stiče danom upisa u sudski registar.
- (3) Prijavu za upis u sudski registar kao i sve upisane promjene, osnivač odnosno lice ovlašteno osnivačkim aktom, dužno je podnijeti u roku od 15 dana od dana donošenja odluke.
- (4) U pogledu prava, obaveza i odgovornosti zaposlenih u Turističkoj zajednici općine/grada primjenjuju se propisi koji regulišu oblast radnih odnosa.

Član 69.

(Finansiranje Turističke zajednice općine/grada)

- (1) Prihodi Turističke zajednice općine/grada su:
 - a) prihodi iz budžeta osnivača,

- b) prihodi ostvareni preraspodjelom boravišne takse,
 - c) prihodi od obavljanja djelatnosti iz člana 67. stav (2) ovog Zakona,
 - d) prihodi po osnovu učešća u posebnim domaćim i međunarodnim programima saradnje,
 - e) prihodi od donacija,
 - f) kreditna zaduženja uz prethodnu saglasnost osnivača,
 - g) prihodi iz drugih izvora.
- (2) Turistička zajednica općine/grada se može, na osnovu posebne odluke Nadzornog odbora, uz prethodnu saglasnost osnivača, finansijski zaduživati u cilju realizacije programa rada i finansijskog plana, ali ukupna vrijednost zaduženja ne smije prelaziti 25% finansijskim planom predviđenih prihoda.
- (3) Pored izvora prihoda navedenih u stavu (1) ovog člana, poslovanje ili pojedine aktivnosti turističke zajednice općine/grada mogu se finansirati i dodatnim sredstvima koja osiguravaju druge zainteresirane organizacije.

Član 70.

(Statut Turističke zajednice općine/grada)

- (1) Prava i obaveze Turističke zajednice općine/grada utvrđuju se ovim zakonom i statutom Turističke zajednice općine/grada.
- (2) Statut Turističke zajednice općine/grada sadrži odredbe kojima se bliže uređuje:
- a) naziv i sjedište,
 - b) djelatnosti i zadaci Turističke zajednice općine/grada,
 - c) prava, obaveze i odgovornosti zaposlenih,
 - d) načinu predstavljanja i zastupanja Turističke zajednice općine/grada,
 - e) djelokrugu, organizaciji, načinu izbora i opoziva, mandatu te odgovornosti članova organa Turističke zajednice općine/grada,
 - f) načinu odlučivanja u Turističkoj zajednici općine/grada i organima Turističke zajednice općine/grada,
 - g) načinu ostvarivanja javnosti rada,
 - h) načinu donošenja statuta i drugih općih akata,
 - i) imovini, načinu sticanja imovine i raspolaganju imovinom,
 - j) postupku sa imovinom u slučaju prestanka Turističke zajednice općine/grada,
 - k) drugim pitanjima od značaja za djelovanje Turističke zajednice općine/grada.
- (3) Nadzorni odbor Turističke zajednice općine/grada donosi statut i odluku o izmjenama i dopunama statuta uz prethodnu saglasnost načelnika/gradonačelnika.
- (4) Ako Turistička zajednica općine/grada ne donese statut, odnosno odluku o izmjenama i dopunama statuta u roku od mjesec dana od dana prijema saglasnosti iz stava (3) ovog člana, smatrat će se da saglasnost nije ni data.
- (5) Statut Turističke zajednice općine/grada i njegove izmjene i dopune objavljuju se u Službenim glasilima općine/grada.

Član 71.

(Organi Turističke zajednice općine/grada)

- (1) Organi Turističke zajednice općine/grada su:
 - a) nadzorni odbor i
 - b) direktor,
- (2) Članove Nadzornog odbora imenuje i razrješava načelnik/gradonačelnik.
- (3) Direktora Turističke zajednice općine/grada imenuje i razrješava načelnik/gradonačelnik.
- (4) Članovi organa odgovorni su za zakonito i savjesno obavljanje svojih dužnosti.
- (5) Mandat članova organa Turističke zajednice općine/grada je četiri godine, a članovi mogu biti ponovno birani, odnosno imenovani najviše na još jedan mandat.
- (6) U slučaju prestanka mandata člana organa prije isteka vremena na koje je biran, novi član se bira na vrijeme do isteka mandata na koji je izabran prethodnik.

Član 72.

(Nadzorni odbor Turističke zajednice općine/grada)

- (1) Nadzorni odbor Turističke zajednice općine/grada ima tri člana.
- (2) U Nadzorni odbor obavezno se imenuje jedan predstavnik općine/grada, a ostali članovi imenuju se putem javnog oglasa u skladu sa Zakonom o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima u Federaciji BiH.
- (3) Nadzorni odbor iz redova svojih članova bira predsjednika.
- (4) Nadzorni odbor:
 - a) donosi statut Turističke zajednice općine/grada,
 - b) donosi poslovnik o svom radu,
 - c) podnosi godišnji program rada sa finansijskim planom,
 - d) podnosi godišnji izvještaj o radu i finansijski izvještaj,
 - e) donosi opći akt o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji poslova, pravilnik o radu i druge opće akte u skladu sa zakonom i Statutom Turističke zajednice općine/grada,
 - f) odlučuje o korištenju sredstava u skladu sa zakonom i statutom,
 - g) obavlja i druge poslove u skladu sa zakonom i statutom.
- (5) Akt iz stava (4) tačka a) ovog člana donosi se uz prethodnu saglasnost načelnika/gradonačelnika.
- (6) Akte iz stava (4) tačka c) i d) usvaja općinsko/gradsko vijeće.
- (7) Članovi Nadzornog odbora, pored općih uvjeta propisanih zakonom, trebaju ispunjavati i posebne uvjete:
 - a) VSS-VII stepen stručne spreme ili drugi ili treći ciklus Bolonjskog sistema obrazovanja;
 - b) najmanje 5 godina radnog iskustva nakon sticanja VSS.

Član 73.

(Direktor Turističke zajednice općine/grada)

- (1) Direktora Turističke zajednice općine/grada imenuje načelnik/gradonačelnik.
- (2) Direktor Turističke zajednice općine/grada se imenuje na period od četiri godine, putem javnog oglasa u skladu sa Zakonom o ministarskim, vladinim i drugim imenovanjima u Federaciji BiH.
- (3) Direktor Turističke zajednice općine/grada:
 - a) predstavlja i zastupa Turističku zajednicu općine/grada,
 - b) organizira i rukovodi radom i poslovanjem Turističke zajednice općine/grada,
 - c) predlaže akte koje donosi Nadzorni odbor,
 - d) izvršava odluke Nadzornog odbora i preduzima mjere za njihovo provođenje,
 - e) stara se o zakonitosti rada,
 - f) odgovara za korištenje i raspolaganje imovinom,
 - g) vrši i druge poslove utvrđene zakonom i statutom.
- (4) Direktor Turističke zajednice općine/grada, pored općih uvjeta propisanih zakonom, treba ispunjavati i posebne uvjete:
 - a) VSS-VII stepen stručne spreme ili drugi ili treći ciklus Bolonjskog sistema obrazovanja,;
 - b) najmanje 3 godine radnog iskustva nakon sticanja VSS;

Član 74.

(Nadzor nad radom Turističke zajednice općine/grada)

- (1) Nadzor nad radom organa upravljanja i rukovođenja Turističke zajednice općine/grada obavlja načelnik/gradonačelnik putem službe nadležne za oblast turizma općine/grada i Kantonalna uprava za inspekcijske poslove.
- (2) Načelnik/gradonačelnik nadzire zakonitost rada, zakonitost akata i stepen izvršenja programa rada Turističke zajednice općine/grada.
- (3) U vršenju nadzora načelnik/gradonačelnik je ovlašten da:
 - a) zahtjeva izvještaje i podatke o radu,
 - b) utvrdi stanje izvršavanja poslova, upozori na uočene nepravilnosti i odredi mjere i rokove za njihovo otklanjanje,
 - c) izdaje instrukcije,
 - d) naloži preuzimanje poslova koje smatra potrebnim,
 - e) pokrene postupak za utvrđivanje odgovornosti,
 - f) obavijesti nadležnu inspekciju u skladu sa posebnim zakonom,
 - g) preduzme mjere za koje je ovlašten.
- (4) Turistička zajednica općine/grada dužna je omogućiti načelniku/gradonačelniku provedbu nadzora, te mu dostaviti ili pripremiti tačne i potpune izvještaje, podatke, materijale i drugu dokumentaciju iz stava (3) ovog člana.

- (5) U slučaju da organi upravljanja i rukovođenja Turističke zajednice općine/grada postupe suprotno odredbama ovog Zakona, načelnik/gradonačelnik će pokrenuti postupka utvrđivanja njihove odgovornosti.
- (6) U vršenju nadzora iz stava (1) ovog člana načelnik/gradonačelnik je obavezan da općinskom/gradskom vijeću pripremi godišnju informaciju o realizovanim projektima Turističke zajednice općine/grada koji su finansirani iz sredstava javnih prihoda.

Član 75.

(Godišnji program rada i finansijski plan)

- (1) Turistička zajednica je obavezna koristiti raspoloživa finansijska sredstva u skladu sa programom rada i finansijskim planom.
- (2) Prijedlog programa rada i prijedlog finansijskog plana za narednu godinu, direktor turističke zajednice podnosi nadzornom odboru turističke zajednice do kraja novembra tekuće godine.
- (3) Nadzorni odbor turističke zajednice dužan je do kraja tekuće godine sačiniti program rada i finansijski plan za narednu godinu i uputiti na usvajanje u skladu sa članovima 63. stav (6) i 72. stav (6) ovog zakona.
- (4) Godišnji program rada i finansijski plan turističke zajednice općina/gradova dužne su dostaviti turističkoj zajednici Kantona odmah po usvajanju.
- (5) Ako Turistička zajednica Kantona po dostavljenim godišnjim programima rada i finansijskim planovima utvrdi da nisu ispunjene sve zakonom propisane zadaće, dužna je o tome obavijestiti odgovarajuću turističku zajednicu i Ministarstvo.

Član 76.

(Sadržaj programa rada i finansijskog plana)

- (1) Godišnji program rada i finansijski plan turističke zajednice obavezno sadrže sve pojedinačno utvrđene planirane zadatke i potrebna finansijska sredstva za njihovo izvršenje.
- (2) Prijedlog programa rada i finansijskog plana iz stava (1) ovoga člana, obavezno se dostavlja na razmatranje članovima nadzornog odbora turističke zajednice osam dana prije održavanja sjednice na kojoj se isti donose.
- (3) Nadzorni odbor Turističke zajednice Kantona podnosi godišnji program rada i finansijski plan Skupštini Zeničko-dobojskog kantona na usvajanje.
- (4) Nadzorni odbor turističke zajednice općine/grada podnosi godišnji program rada i finansijski plan općinskom/gradskom vijeću na usvajanje.
- (5) Tokom godine turistička zajednica može mijenjati i dopunjavati svoj program rada i godišnji finansijski plan.
- (6) Ako tokom godine dođe do odstupanja od utvrđenog programa rada i finansijskog plana turistička zajednica je dužna donijeti izmjene, odnosno dopune programa rada i finansijskog plana.

- (7) Izmjene programa rada i finansijskog plana iz stava (5) ovoga člana obavljaju se na način i prema postupku kojim se donosi program rada i finansijski plan.

Član 77.

(Godišnji izvještaj o radu i finansijski izvještaj)

- (1) Nadzorni odbor turističke zajednice dužan je do kraja marta tekuće godine podnijeti godišnji izvještaj o radu i finansijski izvještaj za prethodnu godinu.
- (2) Godišnji izvještaj o radu i finansijski izvještaj za prethodnu godinu se usvaja na način propisan članom 63. stav (6) i članom 72. stav (6) ovog Zakona.
- (3) Prijedlog godišnjeg izvještaj o radu i finansijskog izvještaj za prethodnu godinu direktor podnosi nadzornom odboru turističke zajednice do kraja februara tekuće godine.
- (4) Prijedlog godišnjeg izvještaj o radu i finansijskog izvještaj mora se staviti na uvid članovima nadzornog odbora turističke zajednice osam dana prije održavanja sjednice na kojoj se isti razmatra.
- (5) Usvojen godišnji izvještaj o radu i finansijski izvještaj za prethodnu godinu turističke zajednice općina/gradova dužne su dostaviti Turističkoj zajednici kantona, a Turistička zajednica Kantona Ministarstvu.
- (6) Godišnji izvještaj o radu i finansijski izvještaj obavezno sadrži podatke o izvršenju programom rada pojedinačno utvrđenih zadataka, izdacima njihovog izvršenja, izdacima za poslovanje turističkog ureda i rad organa turističke zajednice, ostvarenju prihoda po izvorima, finansijskom rezultatu poslovanja, uporedbu finansijskog plana i njegovog ostvarenja s obrazloženjem odstupanja, analizu i ocjenu izvršenja programa, te procjenu učinka poduzetih aktivnosti na razvoj turizma, kao i nalaz ovlaštene revizorske kuće.

Član 78.

(Međusobna koordinacija)

- (1) Radi koordinacije aktivnosti između Turističke zajednice Kantona i turističkih zajednica odnosno ovlaštenih predstavnika općina/gradova, u cilju razvoja i promocije turizma u Kantonu, Direktor Turističke zajednice Kantona formira Turističko vijeće (u daljem tekstu: Turističko vijeće).
- (2) Turističko vijeće čine direktor Turističke zajednice Kantona i direktor ili ovlašteni predstavnici općinskih/gradskih turističkih zajednica odnosno općina/gradova, te jedan predstavnik Ministarstva.
- (3) Turističko vijeće imenuje se na period od 4 godine, sa mogućnošću ponovnog imenovanja.
- (4) Direktor Turističke zajednice Kantona obnaša ulogu predsjednika Turističkog vijeća.
- (5) Turističko vijeće donosi Poslovnik o radu.
- (6) Turističko vijeće je zaduženo za obavljanje sljedećih poslova:

- a) usaglašava stavove prema zajedničkim promotivnim aktivnostima svih turističkih zajednica u Kantonu njihovom zajedničkom nastupu na turističkim tržištima, razmatra i druga pitanja u vezi sa razvojem turizma u skladu sa ovim zakonom i drugim propisima,
 - b) usaglašava stavove po pitanju razvoja cjelovite turističke ponude, podizanje kvaliteta turističkih i drugih komplementarnih usluga, očuvanje i stvaranje prepoznatljivog i privlačnog turističkog ambijenta Kantona,
 - c) usaglašava stavove po pitanju turističke infrastrukture čija izgradnja se financira iz budžeta Kantona,
 - d) dostavlja Ministarstvu mišljenje o visini boravišne takse, visini godišnjeg paušalnog iznosa boravišne takse,
 - e) predlaže Pravilnik kojim će se propisati bliži uslovi i kriteriji za proglašavanje turističkog mjesta,
 - f) učestvuje u izradi Plana promocije.
- (7) U obavljanju poslova iz stava (6) ovog člana Turističko vijeće je obavezno da održi sjednicu prema potrebi, a najmanje 4 puta u toku godine.
 - (8) U roku od 15 dana od dana završetka sjednice, Turističko vijeće je u obavezi da dostavi izvještaj Ministarstvu koji sadrži prijedlog mjera i zaključke o održanim aktivnostima iz stava (6) ovog člana.
 - (9) Za obavljanje poslova iz stava (6) ovog člana, članovi Turističkog vijeća ne primaju naknadu.
 - (10) U svrhu ostvarivanja zajedničkih ciljeva u turizmu mogu se osnivati turistički klasteri, asocijacije i druga strukovna udruženja.

Član 79.

(Nabavka roba i usluga)

Turistička zajednica je dužna u svom poslovanju obavljati nabavke u skladu sa propisima koji regulišu oblast javnih nabavki.

Član 80.

(Razlozi za prestanak postojanja turističke zajednice)

- (1) Turistička zajednica prestaje postojati na osnovu odluke osnivača o zabrani djelovanja turističke zajednice.
- (2) Odluku iz stava (1) ovog člana, osnivač donosi iz sljedećih razloga:
 - a) ako turistička zajednica donosi opće akte suprotno zakonu, statutu ili drugom propisu, ili zbog povreda zakona i drugih propisa,
 - b) ako ne izvrši mjere koje je naložio osnivač.
- (3) Protiv odluke iz stava (2) ovog člana nije dopuštena žalba, već se protiv iste može pokrenuti upravni spor u roku od 30 dana od dana dostavljanja odluke.

Član 81.

(Okončanje djelovanja i raspolaganje imovinom u slučaju prestanka turističke zajednice)

- (1) U slučaju prestanka postojanja Turističke zajednice Kantona Ministarstvo je dužno okončati poslove turističke zajednice koji su u toku, naplatiti potraživanja i podmiriti povjerioce, a pravo raspolaganja imovinom koja preostane stječe Vlada Kantona.
- (2) U slučaju prestanka postojanja turističke zajednice općine/grada nadležna služba općine/grada dužna je okončati poslove turističke zajednice općine/grada, koji su u toku, naplatiti potraživanja i podmiriti povjerioce, a pravo raspolaganja imovinom koja preostane stječe općina/grad.

POGLAVLJE III. BORAVIŠNA TAKSA

Član 82. (Boravišna taksa)

- (1) Boravišna taksa je novčani iznos koji plaća lice koje izvan svog prebivališta koristi usluge smještaja u smještajnom objektu u kojem se obavlja turistička ili ugostiteljska djelatnost (u daljem tekstu: smještajni objekat).
- (2) Lice koje koristi usluge noćenja u smještajnom objektu u kojem se obavlja ugostiteljska djelatnost plaća boravišnu taksu po svakom ostvarenom noćenju, ako ovim zakonom nije drugačije određeno, po dolasku u smještajni objekat.
- (3) Smještajnim objektom, u smislu stava (1) ovog člana, smatra se: hotel, motel, pansion, turistički apartman, odmaralište, kamp, planinarski dom, soba za iznajmljivanje i svi drugi objekti u kojima se pružaju usluge smještaja.
- (4) Lica iz stava (1) ovog člana boravišnu taksu plaćaju pravnom ili fizičkom licu s kojim su ugovorile pružanje usluga smještaja. Izuzetno od stava (1) ovog člana lica koja pružaju ugostiteljske usluge smještaja u domaćinstvu (lica u domaćinstvu) plaćaju godišnji paušalni iznos boravišne takse za svaki krevet i smještajnu jedinicu koji se koristi za pružanje usluga smještaja u skladu sa propisima o pružanju usluga smještaja. Na dodatne (pomoćne) krevete ne plaća se godišnji paušalni iznos boravišne takse.
- (5) Dnevnu boravišnu taksu plaća organizator grupnog putovanja - agencija, po svakom grupnom dolasku turista u turističko mjesto bez noćenja.
- (6) Boravišnu taksu i dnevnu boravišnu taksu pod jednakim uslovima plaćaju domaći i strani državljani.

Član 83. (Oslobađanja od obaveze plaćanja boravišne takse)

- (1) Boravišnu taksu ne plaćaju:
 - a) djeca do 12 godina starosti;
 - b) lica sa teškim čulnim i tjelesnim smetnjama (slijepi, gluhi, distrofičari i dr.);

- c) lica upućena na banjska i klimatska liječenja, odnosno specijalizovanu rehabilitaciju od nadležne ljebarske komisije;
 - d) lica koja obavljaju sezonske poslove sa prijavljenim boravkom u turističkom mjestu;
 - e) lica koja neprekidno borave u objektu za smještaj duže od 30 dana;
 - f) učesnici školskih ekskurzija, odnosno učenici i studenti čiji boravak organizuju škole i fakulteti u okviru redovnih programa, održavanja sportskih i kulturnih manifestacija;
 - g) strani državljani koji su po međunarodnim konvencijama i sporazumima oslobođeni plaćanja taksi;
 - h) strani državljani koji organizirano, preko zvaničnih humanitarnih organizacija, dolaze radi pružanja humanitarne pomoći.
- (2) Lica iz stava (1) ovog člana ne plaćaju boravišnu taksu ako podnesu dokaz o ispunjavanju uslova utvrđenih u ovom stavu (članska karta, potvrda škole, ljekara, ljebarski uput i dr.).
- (3) Boravišnu taksu umanjenu za 50% plaćaju lica od 12 do 18 godina starosti.
- (4) Dnevnu boravišnu taksu ne plaćaju:
- a) djeca do 12 godina starosti;
 - b) lica sa teškim čulnim i tjelesnim smetnjama (slijepi, gluhi, distrofičari i dr.);
 - c) učesnici školskih ekskurzija, odnosno učenici i studenti čiji boravak organizuju škole i fakulteti u okviru redovnih programa, održavanja sportskih i kulturnih manifestacija;
 - d) strani državljani koji su po međunarodnim konvencijama i sporazumima oslobođeni plaćanja taksi;
 - e) strani državljani koji organizovano, preko zvaničnih humanitarnih organizacija, dolaze radi pružanja humanitarne pomoći.

Član 84.

(Visina i način naplate boravišne takse)

- (1) Odluku o visini boravišne takse i visini godišnjeg paušalnog iznosa boravišne takse, na prijedlog Ministarstva uz prethodno pribavljeno mišljenje Turističkog vijeća, donosi Vlada, najkasnije do kraja novembra tekuće godine za narednu godinu.
- (2) Odluka o visini boravišne takse iz stava (1) ovoga člana objavljuje se na zvaničnoj internet stranici Vlade, općina/gradova, turističkih zajednica općina/gradova.
- (3) Naplatu boravišne takse vrši pravno i fizičko lice koje pruža usluge smještaja (u daljem tekstu: davalac usluga).
- (4) Davalac usluga naplaćuje boravišnu taksu istovremeno sa naplatom usluge smještaja.
- (5) Ako davalac usluga ne naplati boravišnu taksu, dužan je da na svoj teret uplati iznos nenaplaćene boravišne takse.

- (6) Dnevna boravišna taksa iz člana 82. stav (5) ovog zakona iznosi 50% boravišne takse.

Član 85.

(Evidencija boravišne takse)

- (1) Davalac usluga je dužan da u račun za usluge smještaja posebno iskaže iznos boravišne takse, a u slučajevima iz člana 83. st. (1) i (4) ovog zakona da navede osnov oslobađanja od plaćanja boravišne takse, odnosno osnov za plaćanje umanjene takse.
- (2) Davalac usluga vodi evidenciju o uplaćenju boravišnoj taksi u knjizi, odnosno drugoj odgovarajućoj evidenciji i vodi evidenciju o oslobađanju od obaveze plaćanja boravišne takse i umanjenoj boravišnoj taksi.
- (3) Davalac usluga dužan je nadležnoj kantonalnoj inspekciji i Turističkoj zajednici općine/grada do 15-og u mjesecu za prethodni mjesec dostaviti izvještaj o broju korisnika usluga smještaja i iznosu naplaćene boravišne takse, na obrascu koji propisuje ministar.
- (4) Turistička zajednica dužna je Ministarstvu i Turističkoj zajednici Kantona dostaviti izvještaj iz stava (3) ovog člana u roku od pet dana od dana prijema.

Član 86.

(Prijava i odjava turista)

- (1) Davalac usluga koji pruža usluge smještaja u smještajnim objektima iz člana 82. st. (1) i (3) ovog zakona dužan je u roku od 24 sata po dolasku prijaviti i po odlasku odjaviti Turističkoj zajednici općine/grada sva lica kojima se pruža usluga noćenja u smještajnom objektu.
- (2) Oblik i sadržaj obrasca prijave boravka građana koji se koriste uslugama noćenja u smještajnim objektima, te sadržaj i način vođenja evidencije o boravku građana u smještajnim objektima propisat će ministar.

Član 87.

(Način korištenja sredstava boravišne takse)

- (1) Sredstva prikupljena po osnovu boravišne takse su namjenski prihod i koriste se isključivo za razvoj i unapređenje turističke ponude jedinice lokalne samouprave i Zeničko-dobojskog kantona.
- (2) Sredstva prikupljena po osnovu naplate boravišne takse iz stava (1) ovog člana, korisnici sredstava koriste za:

- a) učešće u financiranju izrade Strategije, Marketing plana, Plana promocije, Master plana, studija izvodljivosti turističkih projekata, urbanističkih i prostornih planova, planova turističkih mjesta i mjesta za odmor,
- b) učešće u financiranju promotivnih aktivnosti turističkih destinacija, kao i učešće na turističkim manifestacijama u zemlji i inostranstvu,
- c) poticanje izgradnje turističke infrastrukture i turističke suprastrukture,
- d) unapređivanje postojeće turističke ponude,
- e) poticanje domaćeg i receptivnog turizma,
- f) financiranje projekata iz oblasti turizma ili drugih oblasti srodnih turizmu, kao što su ugostiteljstvo, uslužne djelatnosti, kulturne, sportske i ostale srodne djelatnosti koje se mogu turistički valorizirati,
- g) jačanje kadrovskih i tehničkih kapaciteta unutar Korisnika sredstava i
- h) pružanje podrške subjektima u turizmu pogođenim posljedicama proglašenja vanrednog stanja, prirodne ili druge nesreće uzrokovane višom silom.

(3) U svrhu provođenja aktivnosti iz stava (2) ovog člana, u budžetu Kantona i budžetima jedinica lokalne samouprave mogu se planirati i dodatna sredstva.

Član 88.

(Način raspoređivanja sredstava boravišne takse)

- (1) Sredstva prikupljena po osnovu boravišne takse iz člana 87. ovog Zakona, raspoređuju se na način da:
 - a) 70% sredstava pripada turističkoj zajednici općine/grada,
 - b) 30% sredstava pripada Turističkoj zajednici Kantona.
- (2) Sredstva od naplaćene boravišne takse i dnevne boravišne takse davalac usluga odnosno naplatilac dnevne boravišne takse, dužan je uplatiti na depozitni račun budžeta Kantona, do 5. u mjesecu za protekli mjesec.
- (3) Lica koja pružaju ugostiteljske usluge smještaja u domaćinstvu koja plaćaju paušalni iznos boravišne takse, obavezna su paušalni iznos boravišne takse uplatiti:
 - a) najkasnije do 15. maja tekuće godine ili
 - b) u tri jednake rate, s tim da prva rata dospijeva 31. maja, druga 31. augusta i treća 30. septembra tekuće godine.
- (4) Sredstva iz stava (1) tačka a) ovog člana, sa budžeta Kantona, raspoređuju se na račun turističke zajednice općine/grada sa područja kojeg je boravišna taksa i naplaćena.

- (5) Ukoliko nije osnovana turistička zajednica općine/grada, sredstva prikupljena po osnovu naplate boravišne takse predstavljaju prihod općine/grada i uplaćuju se na račun općine/grada sa područja kojeg je boravišna taksa i naplaćena.
- (6) Sredstva iz stava (1) tačka b) ovog člana, sa budžeta Kantona, raspoređuju se na račun Turističke zajednice Kantona.
- (7) Ukoliko nije osnovana Turistička zajednica Kantona, sredstva prikupljena po osnovu naplate boravišne takse predstavljaju prihod u budžetu Kantona.

POGLAVLJE IV. TURISTIČKA SIGNALIZACIJA

Član 89.

(Turistička signalizacija)

- (1) Turistički potencijali, kao i sadržaji turističke ponude obilježavaju se odgovarajućim slikama, simbolima i natpisima (u daljem tekstu: turistička signalizacija).
- (2) Turistička signalizacija predstavlja znakove, odnosno table, panoe ili karte kojima se usmjeravaju i obavještavaju turisti, pješaci, biciklisti i učesnici u saobraćaju o kulturnim, historijskim, prirodnim i turističkim znamenitostima, objektima turističke infrastrukture i suprastrukture, manifestacijama i ostalim sadržajima turističke ponude.
- (3) Turistička signalizacija ne smije biti oštećena ili nepropisno postavljena.
- (4) Vrsta, značenje, oblik, boja, dimenzije i postavljanje turističke i ostale signalizacije na putevima utvrđen je Pravilnikom o turističkoj i ostaloj signalizaciji na putevima u Bosni i Hercegovini.

Član 90.

(Uslovi za postavljanje turističke signalizacije na putevima)

- (1) Turistička signalizacija se postavlja na osnovu odobrenja nadležnog organa u skladu sa postupkom koji je regulisan propisima o turističkoj i ostaloj signalizaciji na putevima, a prema zahtjevu općinske/gradske turističke zajednice ili općine/grada.
- (2) Odredba iz stava (1) ovog člana se ne odnosi na zakonski proglašeno zaštićeno područje.

POGLAVLJE V. NADZOR

Član 91.

(Nadzor)

- (1) Upravni nadzor nad provođenjem ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona obavlja Ministarstvo.

- (2) Inspekcijski nadzor u provođenju ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona, te pojedinačnih akata, uslova i načina rada nadziranih pravnih i fizičkih lica, provodi Kantonalna uprava za inspekcijske poslove putem nadležne turističko-ugostiteljske inspekcije i drugih inspekcija u okviru svoje nadležnosti.
- (3) Pravna i fizička lica čije su prostorije i prostori, uređaji i oprema, odnosno predmeti rada i poslovanja podvrgnuti inspekcijskom nadzoru, obavezni su omogućiti inspektorima nesmetano obavljanje inspekcijskog nadzora.
- (4) Inspekcijski nadzor treba u isto vrijeme biti obavljen tako da ne ometa redovno obavljanje rada i poslovanja.

Član 92.

(Ovlaštenje inspektora)

U provođenju inspekcijskog nadzora nadležni inspektor je ovlašten pregledati: poslovne i druge prostorije u kojima se obavlja turistička djelatnost, opremu, vozila kojima se obavlja turistička djelatnost, poslovne knjige, ugovore, isprave i evidencije i drugu poslovnu dokumentaciju koja mu omogućava uvid u poslovanje pravnih i fizičkih lica koje pružaju turističke usluge, te obaviti i druge radnje u svrhu inspekcijskog nadzora.

Član 93.

(Zabrana rada)

- (1) Kantonalni turističko-ugostiteljski inspektor će donijeti rješenje kojim će zabraniti pružanje turističke usluge ako utvrdi da:
 - a) pravno ili fizičko lice obavlja turističku djelatnost, a da nije upisano u sudski registar, odnosno ne posjeduje rješenje, odnosno odobrenje nadležnog organa,
 - b) pravno ili fizičko lice obavlja turističku djelatnost, a nije pribavilo rješenje da objekat, odnosno poslovni prostor u kojem pruža usluge, udovoljava uslovima propisanim ovim zakonom, ili propisima donesenim na osnovu ovog zakona.
 - c) pravno lice ne posjeduje licencu.
- (2) Žalba na rješenje iz stava (1) ovog člana ne odlaže izvršenje rješenja.
- (3) Ukoliko inspektor, nakon što je rješenje o zabrani rada postalo izvršno, utvrdi da subjekt nadzora, i pored zabrane, obavlja turističku djelatnost, donijet će zaključak o dozvoli izvršenja prinudnim putem.
- (4) Troškovi prinudnog izvršenja kao i troškovi štete nastali prinudnim izvršenjem padaju na teret izvršenika - stranke.

Član 94.

(Mjere za otklanjanje nedostataka)

- (1) Ako su poslovni prostor, uređaji i oprema namijenjeni za obavljanje turističke djelatnosti prestali ispunjavati propisane uslove, po izdatom odobrenju inspektor će, bez odlaganja a najkasnije u roku od osam dana, narediti otklanjanje utvrđenih nedostataka s utvrđenim činjenicama odlučnim za donošenje rješenja, kojim će odrediti rok ne kraći od 30 dana pravnom i fizičkom licu da prilagodi pružanje usluga u skladu sa zakonom.
- (2) Za sve ostale utvrđene nedostatke i nepravilnosti u poslovanju turističkih subjekata, utvrđene na osnovu ovog zakona i propisa donesenih na osnovu ovog zakona, inspektor će postupiti kao u stavu (1) ovog člana.
- (3) Ako nedostaci i nepravilnosti iz st. (1) i (2) ovog člana ne budu otklonjeni u određenom roku, inspektor će zabraniti pružanje turističkih usluga.
- (4) Žalba na rješenje iz st. (1), (2) i (3) ovog člana ne odlaže izvršenje rješenja.

Član 95.

(Nepridržavanje cijena)

Ako inspektor u provedbi inspekcijskog nadzora utvrdi da je kupcu usluge naplaćena ili zaračunata viša cijena od utvrđene, naredit će prodavcu usluge da vrati više naplaćeni iznos oštećenom kupcu usluge i bez odlaganja izdati prekršajni nalog, odnosno podnijeti zahtjev za pokretanje prekršajnog postupka.

Član 96.

(Saradnja sa drugim organima)

Ako inspektor prilikom obavljanja inspekcijskog nadzora utvrdi nepravilnosti ili nepridržavanje propisa za čiji nadzor nije nadležan, obavijestit će nadležni organ, bez odlaganja, a najkasnije u roku od osam dana.

Član 97.

(Primjena drugih propisa)

U postupku primjene ovog zakona i provedbenih propisa, važe pravila općeg upravnog postupka, odnosno odgovarajuće odredbe propisa koji uređuje inspekcijski nadzor, ako ovim zakonom nije drugačije propisano.

DIO PETI - KAZNENE, PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE POGLAVLJE I. KAZNENE ODREDBE

Član 98.

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 1.500,00 KM do 15.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice ako:

- a) pruža usluge putničke agencije, a nije putnička agencija (član 24. stav (1));
 - b) se u prometu nezakonito koristi izrazom "putnička agencija" (član 24. stav (2));
 - c) pruža usluge protivno članu 21. ovog zakona;
 - d) organizira turističko putovanje prije nego što je pribavilo licencu (član 25.);
- (2) Za prekršaje iz stava (1) ovog člana kaznit će se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 200,00 KM do 2.000,00 KM.
- (3) Za prekršaje iz stava (1) ovog člana kaznit će se i voditelj poslovnice novčanom kaznom od 150,00 KM do 1.500,00 KM.

Član 99.

- (1) Novčanom kaznom od 500,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se za prekršaj pravno lice ako:
- a) pisano ne obavijesti davaoca usluga o turističkom zastupniku, njegovim ovlaštenjima i svim nastalim promjenama (član 34. stav (2)).
 - b) pruža usluge u kongresnom turizmu bez pribavljenog rješenja o ispunjavanju minimalno-tehničkih uslova od nadležnog organa (član 43. stav (1));
 - c) pruža usluge u zdravstvenom turizmu bez pribavljenog rješenja o ispunjavanju uslova, odnosno rješenja o odobrenju za pružanje tih turističkih usluga od nadležnog organa (član 46. stav (1));
 - d) pruža usluge u avanturističkom turizmu bez pribavljenog rješenja o ispunjavanju minimalno-tehničkih uslova, odnosno rješenja o odobrenju za pružanje tih turističkih usluga izdatog od strane nadležnog organa (član 50. stav (1));
 - e) za aktivnosti koje se provode na nepristupačnim mjestima, kao i specifičnim destinacijama što se tiče prirodnih i klimatskih uvjeta (rijeke, planine i sl.), organizator i/ili lica koja ih izvode ne izvrše procjenu rizika i nemaju donesen elaborat spašavanja (član 48. stav (4) i član 51. stav (5));
 - f) pruža usluge u avanturističkom turizmu, a ne ispunjava propisane obaveze (član 49. stav (1));
 - g) pruža usluge u avanturističkom turizmu licima mlađim od 18 godina bez pismene saglasnosti roditelja odnosno staratelja, ukoliko roditelj, odnosno staratelj nije prisutan (član 49. stav (2)).
 - h) pruža usluge na divljim vodama bez pribavljenog rješenja o ispunjavanju minimalno-tehničkih uslova, odnosno rješenja o odobrenju za pružanje tih turističkih usluga izdatog od strane nadležnog organa (član 54. stav (1));
 - i) pruža usluge na divljim vodama, a ne ispunjava propisane obaveze (član 53. stav (1));

- j) pruža usluge na divljim vodama licima mlađim od 18 godina bez pismene saglasnosti roditelja odnosno staratelja, ukoliko roditelj, odnosno staratelj nije prisutan (član 53. stav (2)).
- (2) Za prekršaje iz stava (1) ovog člana kaznit će se i odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 100,00 KM do 1.000,00 KM.
- (3) Za prekršaje iz stava (1) ovog člana kaznit će se i voditelj poslovnice novčanom kaznom od 70,00 KM do 700,00 KM.
- (4) Za prekršaje iz stava (1) ovog člana kaznit će se i fizičko lice novčanom kaznom od 100,00 KM do 1000,00 KM.

Član 100.

Novčanom kaznom u iznosu od 100,00 KM do 1.000,00 KM kaznit će se za prekršaj fizičko lice ako:

- a) bez odobrenja nadležnog organa obavlja poslove turističkog vodiča (član 30.);
- b) pri obavljanju poslova turističkog vodiča nema iskaznicu turističkog vodiča ili koji iskaznicu turističkog vodiča ne nosi na vidljivom mjestu (član 31.);
- c) pruža usluge turističkog pratioca, a ne ispunjava propisane uslove (član 32.);
- d) pruža usluge turističkog animatora, a ne ispunjava propisane uslove (član 33.);
- e) pruža usluge u seoskom turizmu, a ne ispunjava uslove propisane ovim zakonom i drugim propisima (čl. 36. i 37.);
- f) pruža usluge iz člana 48. stav (1) i člana 51. stav (1) ovog zakona (treneri, instruktori, učitelji, voditelji, vodiči i sl.), bez odgovarajuće licence/dozvole nadležnih institucija ili udruženja, kojim se utvrđuje sposobnost i nivo vještine obavljanja aktivnosti (član 48. stav (3) i član 51. stav (4)).

Član 101.

Novčanom kaznom za nepostupanje po rješenju inspektora kaznit će se:

- a) pravno lice novčanom kaznom od 500,00 KM do 1.500,00 KM;
- b) odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 200,00 KM do 500,00 KM;
- c) fizičko lice novčanom kaznom od 300,00 KM do 500,00 KM.

Član 102.

Za prekršaje utvrđene u članovima 98., 99. i 100. ovog zakona, ako se ponove u roku od jedne godine od pravosnažnosti rješenja o prekršaju, uz novčanu kaznu sud može izreći i zaštitnu mjeru pravnom i fizičkom licu zabrane obavljanja turističke djelatnosti u trajanju do šest mjeseci.

Član 103.

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 KM do 5.000,00 KM kaznit će se za prekršaj turistička zajednica ako:
- a) započne obavljati djelatnost prije nego što je upisana u sudski registar (član 59. stav (2)) i član 68. stav (2);
 - b) ne prijavi promjenu upisanih podataka (član 59. stav (3) i član 68. stav (3));
 - c) donese statut i /ili izmjene i dopune statuta bez prethodne saglasnosti (član 61. stav (3) i član 70. stav (3))
 - d) ne objavi statut ili njegove izmjene i dopune (član 61. stav (5) i član 70. stav (5));
 - e) ne ostvaruje zakonom utvrđene zadatke (član 58. i član 67.);
 - f) ne koristi finansijska sredstva u skladu s programom rada i finansijskim planom (član 75. stav (1));
 - g) ne podnese godišnji program rada i finansijski plan na propisan način (član. 75. i član 76.);
 - h) ne podnose godišnji izvještaj o radu i finansijski izvještaj na propisan način (član 63. stav (6), član 72. stav (4) tačka d) i član 77.);
 - i) ne omogući Ministarstvu i načelniku/gradonačelniku provedbu nadzora ili mu ne dostavi ili ne pripremi tačne i potpune izvještaje, podatke i druge materijale i obavijesti (član 65. stav (3) i član 74. stav (3));
 - j) ne otkloni nepravilnosti i nezakonitosti utvrđene nadzorom (član 65. i član 74.).
- (2) Za prekršaje iz stava (1) ovog člana kaznit će se novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 2.500,00 KM i odgovorno lice u turističkoj zajednici.

Član 104.

- (1) Novčanom kaznom od 3.000,00 KM do 10.000,00 KM kazniće se za prekršaj pravno lice koje pruža usluge smještaja, ako:
- a) ne naplati boravišnu taksu istovremeno sa naplatom usluge (član 84. stav (4));
 - b) u računu posebno ne iskaže iznos boravišne takse ili ne navede osnov oslobođanja od njenog plaćanja (član 85. stav (1));
 - c) ne vodi ili netačno vodi evidenciju o uplaćenju boravišnoj taksi (član 85. stav (2));
 - d) u propisanom roku ne podnese nadležnom organu izvještaj o broju korisnika usluge smještaja i iznosu naplaćene boravišne takse (član 85. stav (3));
 - e) ne vrši prijavu i odjavu turista na propisan način (član 86. stav (1));

- f) sredstva od naplaćene boravišne takse ne uplati u propisanom roku (član 88. stav (2) i (3)).
- (2) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana kazniće se odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom od 500,00 KM do 2.500,00 KM.
- (3) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana kaznit će se fizičko lice koje pruža usluge smještaja novčanom kaznom od 2.000,00 KM do 5.000,00 KM.

POGLAVLJE II. PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 105.

(Usklađivanje poslovanja)

Turistički subjekti uskladiće svoje poslovanje sa odredbama ovog zakona u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu zakona.

Član 106.

(Visina boravišne takse)

Do donošenja odluke Vlade o visini boravišne takse, visina boravišne takse na području Kantona obračunava se, naplaćuje i uplaćuje u iznosu od 2,00 KM.

Član 107.

(Rok za donošenje podzakonskih i drugih akata)

Podzakonske akte i obrasce iz ovog zakona donijet će ministar u roku od jedne godine od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 108.

(Primjena zakona na postupke koji nisu pravosnažno okončani)

Postupci koji su pokrenuti prije stupanja na snagu ovog zakona dovršit će se u skladu s propisima koji su važili do dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 109.

(Ravnopravnost spolova)

Gramatička terminologija korištena u ovom zakonu podrazumijeva oba spola.

Član 110.

(Stupanje na snagu)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenim novinama Zeničko-dobojskog kantona".

OBRAZLOŽENJE NACRTA ZAKONA O TURIZMU

I – USTAVNOPRAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE OVOG ZAKONA

Ustavni osnovi za donošenje Zakona o turizmu sadržan je u odredbi člana III.2 tačka g), članu III.4. tačka k., I članu V.6. tačka b. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine („Službene novine Federacije BiH“, broj: 1/94, 13/97, 16/02, 22/02, 52/02, 60/02, 63/03, 9/04, 20/04, 33/04, 72/05, 71/05 I 88/08), članu 18. tačka 1., članu 19. tačka h. i članu 20. Ustava Zeničko-dobojskog kantona („Službene novine Zeničko-dobojskog kantona“, broj: 4/95).

Član III. 2. tačka g. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine reguliše turizam kao nadležnost federalne vlasti i kantona.

Član III. 4. Tačka k. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine definiše da su kantoni posebno nadležni za stvaranje i primjenu politike kantonalnog turizma i razvoja turističkih resursa.

Član V. 6. tačka e. Ustava Federacije Bosne i Hercegovine propisuje obavezu zakonodavnog organa kantona da donosi propise za izvršavanje kantonalnih nadležnosti.

Član 18. tačka 1. Ustava Zeničko-dobojskog kantona propisuje da je kanton posebno nadležan za stvaranje i primjenu politike kantonalnog turizma i razvoj turističkih resursa.

Član 19. tačka h. Ustava Zeničko-dobojskog kantona propisuje da su Kanton i Federacija nadležni za turizam.

Član 20. Ustava Zeničko-dobojskog kantona propisuje da nadležnosti iz člana 19. Ustava mogu biti ostvarene zajednički ili odvojeno, ili od strane Kantona uz koordinaciju sa federalnom vlašću, u skladu sa odredbama Ustava Federacije ili Zakonom.

Član 37. tačka f. Ustava Zeničko-dobojskog kantona propisuje da Skupština Zeničko-dobojskog kantona donosi zakone i ostale propise za izvršavanje kantonalnih nadležnosti.

II – RAZLOZI ZA DONOŠENJE

Iz razloga postojanja pravne praznine kada je u pitanju rad turističkih zajednica, kao i tendencije donošenja novih propisa u pojedinim kantonima za oblast turističke djelatnosti kojim se drugačije ili detaljnije uređuju i pitanja pružanja usluga u turizmu općenito, kao i potrebe definisanja i uređenja novih pitanja koja postojećim Zakonom o turističkoj djelatnosti nisu obuhvaćena, Ministarstvo za privredu Zeničko-dobojskog kantona je pristupilo izradi Zakona o turizmu Zeničko-dobojskog kantona.

Osnivanje i djelovanje turističkih zajednica u Federaciji Bosne i Hercegovine bilo je uređeno Zakonom o turističkim zajednicama i promicanju turizma („Službene novine FBiH“, broj: 19/96 i 28/03).

Ustavni sud Federacije Bosne i Hercegovine, na sjednici održanoj 03.07.2014. godine, donio je Presudu broj: U-34/13 („Službene novine FBiH“, broj: 61/14) kojom je utvrdio da Zakon o turističkim zajednicama i promicanju turizma u Federaciji BiH nije saglasan Ustavu Federacije Bosne i Hercegovine. Ustavni sud FBiH je istom Presudom odredio i prijelaznu mjeru kojom je data mogućnost Parlamentu Federacije Bosne i Hercegovine da u roku od šest mjeseci od dana objavljivanja presude zakonom uredi materiju koja je regulisana osporenim Zakonom, do kada se isti mogao primjenjivati. Rješenjem Ustavnog suda Federacije broj: U-36/13 od 09.12.2015. godine utvrđeno je da navedena presuda nije izvršena.

Zakon o turističkim zajednicama i promicanju turizma u FBiH je prestao da važi dana 30.01.2015. godine, tako da predmetna oblast turizma koja reguliše rad turističke zajednice i promociju turizma trenutno nije uređena drugim propisima, pa se pristupilo izradi kantonalnog Zakona kako bi se zakonski uredilo i ovo pitanje, te prevazišla nastala pravna praznina.

Na nivou Federacije BiH turistička djelatnost regulisana je Zakonom o turističkoj djelatnosti („Službene novine Federacije Bosne i Hercegovine“, broj 32/09). Obzirom da se radi o podijeljenoj nadležnosti, te o činjenici da isti nije uopće tretirao nadležnosti kantona, također i iz tog razloga ukazala se potreba da se na nivou Zeničko-dobojskog kantona obavljanje turističke djelatnosti, sa svim svojim specifičnostima, reguliše zakonom.

Mišljenja smo da će predloženo zakonsko rješenje značajno doprinijeti unapređenju i bržem razvoju turizma, kroz podizanje ukupne turističke ponude Kantona, te aktivnijem sudjelovanju Kantona u razvoju turističke djelatnosti, kvalitetnijem finansijskom nadzoru, povećanju učinkovitosti sistema, boljoj koordinaciji, svrsihodnijem trošenju sredstava, zakonitosti rada turističkih subjekata, promociji turističkog proizvoda i povećanju stručnosti zaposlenih u oblasti turizma, a u konačnici kvalitetnijem turističkom proizvodu.

Shodno prethodno navedenom, Ministarstvo za privredu je provelo aktivnosti i pripremio nacrt Zakona o turizmu u kojem su objedinjene oblast obavljanja turističke djelatnosti i oblast uspostavljanja, finansiranja i djelovanja turističkih zajednica, odnosno istim će se jedinstveno za područje Zeničko-dobojskog kantona urediti planiranje i razvoj turizma, uslovi i način obavljanja turističke djelatnosti i turistički subjekti, turističke agencije, turistički vodič, turistički pratilac, turistički animator, usluge u turizmu, promocija i unapređenje turizma, turističke zajednice za promociju turizma, boravišna taksa, inspeksijski nadzor i druga pitanja od značaja za razvoj i unapređenje turizma.

III – EFEKTI OD DONOŠENJA ZAKONA

Donošenje Zakona u predloženom tekstu doprinosi:

- aktivnom sudjelovanju jedinica lokalne samouprave u razvoju turizma,
- povećanju efikasnosti Sistema,
- bolja koordiniranost unutar Sistema,
- svrsihodnije trošenje sredstava,
- bolja promocija turističkog proizvoda,
- kvalitetnija turistička ponuda,
- promocija privrednih interesa pravnih i fizičkih lica koji pružaju turističke usluge ili obavljaju druge djelatnosti neposredno povezane sa turizmom
- suzbijanje rada na crno u oblasti turizma.

IV – OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU ZAKONOM

Ovaj tekst Zakona obuhvata pet dijelova sa jedanaest poglavlja tako da će se u daljem tekstu obrazloženja prikazati pojedina zakonska rješenja po dijelovima i poglavljima.

DIO PRVI - OPĆE ODREDBE Zakona sadrži opće odredbe koje obuhvataju članove od 1. do 3. definirajući predmet Zakona, definicije pojmova odnosno značenje pojedinih izraza i načela u turizmu. U ovom dijelu Zakona, između ostalog, daju se definicije turizma, turista, turističke infrastrukture i suprastrukture, turističkih paketa, putničkih agencija, uzansi u turizmu i sl. Ovaj dio Zakona reguliše načela na kojima se zasniva uređenje oblasti turizma:

načelo sveobuhvatnosti, održivog razvoja turizma, usaglašavanja nivoa usluga u cilju obezbjeđivanja jedinstvenih standarda za pružanje usluga u turizmu, zaštite korisnika turističke usluge i turističkih profesija, načelo primjene Etičkog kodeksa u turizmu Svjetske turističke organizacije UN i načelo planiranja i ostvarivanja politike razvoja turizma u skladu sa strateškim dokumentima.

DIO DRUGI – PLANIRANJE I RAZVOJ TURIZMA Ovaj dio obuhvata odredbe članova od 4. do 15. a koje se odnose na planiranje i razvoj turizma, kroz donošenje strateških planova o budućem razvoju turističke privrede, proglašenje i održivo korištenje turističkih prostora i mjesta. Ovaj dio takođe definiše održivi turizam; turističko mjesto; definiše i nabraja planska dokumenta u turizmu, kao što su, između ostalih, i Strategija razvoja turizma Zeničko-dobojskog kantona, Marketing plan i Plan promocije turizma i dr., nadležnost za njihovo donošenje, odredbe o realizaciji istih i sl. Takođe su obuhvaćene i odredbe koje se tiču prostora od posebnog značaja, kao i mogućnost davanja na korištenje i upravljanje, proglašenih prirodnih bogastava ili dobara u općoj upotrebi, pogodnih za izgradnju turističke infrastrukture i suprastrukture, pravnoj osobi dodjelom koncesije.

DIO TREĆI – TURISTIČKA DJELATNOST obuhvata četiri poglavlja i to:

POGLAVLJE I – OBAVLJANJE TURISTIČKE DJELATNOSTI Ovaj dio obuhvata odredbe članova od 16. do 23., i isti se tiču definicije turističke djelatnosti i turističkih usluga. Utvrđeno je ko su subjekti koji mogu obavljati turističku djelatnost – sva pravna i fizička lica registrovana za obavljanje turističke djelatnosti, odnosno koja imaju rješenje nadležnog tijela i ispunjavaju uslove propisane zakonom, kao i pravna lica koja upravljaju zaštićenim područjima i udruženja i fondacije u skladu sa posebnim propisima. Pobrojano je šta sve obuhvata turistička djelatnost. Utvrđene su obaveze pravnih i drugih lica koja obavljaju turističku djelatnost, između ostalih: isticanje firme i radnog vremena i pridržavanje utvrđenog radnog vremena u poslovanju, na zahtjev korisnika usluga izjašnjenje da li nastupaju u svojstvu organizatora putovanja ili posrednika i koliki obim ovlaštenja imaju pri zastupanju drugih turističkih agencija, da objave uslove, sadržaj i cijenu svake pojedine usluge i pridržavaju se tih uslova, sadržaja i cijena, objavljivanje uslova, sadržaja i cijena za svaku pojedinu uslugu i pridržavanje istih, izdavanje računa za svaku pojedinu uslugu i čuvanje kopija istih u skladu sa računovodstvenim propisima, a najmanje godinu dana, vođenje poslovnih knjiga u skladu sa važećim propisima, dužnost poslovanja u skladu sa dobrim poslovnim običajima i dr. Propisani su uslovi za obavljanje turističke djelatnosti, zabrana oglašavanja i reklamiranja kao i period obavljanja turističke djelatnosti.

POGLAVLJE II – PUTNIČKA AGENCIJA Obuhvata odredbe članova od 24. do 28., i isti se odnose na definiciju putničkih agencija te uputu da su minimalno-tehnički uslovi koje moraju ispunjavati putničke agencije i način pružanja usluga, uslovi za pružanje usluga putničke agencije, sadržaj zahtjeva putničke agencije za izdavanje rješenja o odobrenju za rad, sadržaj rješenja, obaveze putničke agencije i prijevoz putnika, jamčevina, ugovor o osiguranju, grupna putovanja, program, prospekt ili katalog putovanja, poslovni prostor i poslovnica, voditelj poslovnice, uslovi za voditelja poslovnice, kao i prestanak pružanja usluga putničke agencije, propisani federalnim zakonom koji uređuje oblast turističke djelatnosti. Ovim odredbama postavljeni su i uvjeti za pribavljanje licence za organizatora turističkog putovanja, njeno izdavanje, ali i načini prestanka važenja iste. Utvrđen je i postupak oduzimanja licence o čemu odlučuje Ministar u slučaju kada su ispunjeni uslovi o oduzimanju iste, propisani Zakonom.

POGLAVLJE III – TURISTIČKI VODIČ, PRATILAC, ANIMATOR I ZASTUPNIK Ovaj dio obuhvata odredbe članova od 29. do 34. koje se odnose na određivanje pojmova turističkog vodiča, pratitelja, animatora i zastupnika. Utvrđeni su uslovi za izdavanje

odobrenja za pružanje usluga turističkog vodiča, koje je turistički vodič dužan imati za pružanje datih usluga. Pravomoćno rješenje o odobrenju za pružanje usluga turističkog vodiča upisuje se u Upisnik turističkih vodiča koji vodi nadležno tijelo. Također je propisan i način obavljanja poslova turističkog vodiča, obaveza pribavljanja iskaznice turističkog vodiča, obrazac i izgled kao i način i nadležnost izdavanja iste.

POGLAVLJE IV – TURISTIČKE USLUGE U SEOSKOM TURIZMU, DRUGIM OBLICIMA TURIZMA I OSTALE TURISTIČKE USLUGE Obuhvata članove od 35. do 55. kojima su uređeni pojedinačni oblici turizma (obuhvatajući ali ne ograničavajući se na seoski turizam, lovno-ribolovni, turističke usluge u planinskom turizmu, turističke usluge u avanturističkom turizmu i dr.), način pružanja usluga u pojedinačnim oblicima turizma, rješenje o odobrenju za pružanje turističkih usluga koje donosi nadležno tijelo, uslovi za njegovo dobijanje, sadržaj i prestanak važenja istog, i ostale turističke usluge.

DIO ČETVRTI – PROMOCIJA I UNAPREĐENJE TURIZMA obuhvata pet poglavlja i to:

POGLAVLJE I – TURISTIČKA ZAJEDNICA ZENIČKO-DOBOJSKOG KANTONA Obuhvata odredbe članova od 56. do 65. kojima je predviđeno osnivanje, sistem turističkih zajednica, ciljevi osnivanja Turističke zajednice Zeničko-dobojskog kantona, djelatnost i zadaci Turističke zajednice Zeničko-dobojskog kantona, pravni status, financiranje, Statut Turističke zajednice, organi Turističke zajednice Zeničko-dobojskog kantona, Nadzorni odbor, direktor turističke zajednice, nadzor nad radom Turističke zajednice Zeničko-dobojskog kantona.

POGLAVLJE II – TURISTIČKA ZAJEDNICA OPĆINE/GRADA Obuhvata članove od 66. do 81. kojima je uređeno osnivanje, ciljevi osnivanja i osnivanje turističke zajednice općine/grada, djelatnost i zadaci, pravni status, financiranje, statut turističke zajednice općine/grada, organi turističke zajednice općine/grada, Nadzorni odbor, direktor turističke zajednice, nadzor nad radom turističke zajednice općine/grada. Dalje je uređena obaveza sačinjavanja i sadržaj godišnjeg programa rada i finansijskog plana, obaveza sačinjavanja i podnošenja osnivaču godišnjeg izvještaja o radu i finansijskog izvještaja, međusobna koordinacija aktivnosti Turističke zajednice Kantona i turističkih zajednica općine/grada, nabavka roba i usluga, razlozi prestanka postojanja turističkih zajednica okončanje djelovanja i raspolaganje imovinom u slučaju prestanka turističke zajednice.

POGLAVLJE III – BORAVIŠNA TAKSA Ovaj dio obuhvata odredbe članova od 82. do 88., a istim je definisana boravišna taksa, obveznici plaćanja boravišne takse, oslobođanja od obaveza plaćanja, visina i način naplate i evidencija iste, kao i prijava i odjava turista i način korištenja i raspoređivanja sredstava boravišne takse.

POGLAVLJE IV – TURISTIČKA SIGNALIZACIJA Obuhvata odredbe članova od 89. do 90. a istim je definisana turistička signalizacija i uslovi za postavljanje turističke signalizacije na putevima.

POGLAVLJE V – NADZOR Obuhvata odredbe članova od 91. do 97. i u ovom dijelu Zakona precizirane su odredbe o upravnom i inspekcijskom nadzoru. Predloženim tekstom Zakona cilj je zaštititi i turiste ali i turističke agencije jer je namjera predlagača uvođenje reda i kod turističkih agencija. Upravni nadzor nad primjenom odredaba ovog Zakona i propisa donesenih na osnovu ovog Zakona obavlja načelnik/gradonačelnik i Ministarstvo za privredu Zeničko-dobojskog kantona, svako u okviru svojih nadležnosti, a inspekcijski nadzor obavlja Kantonalna uprava za inspekcijske poslove. Propisana su ovlaštenja inspektora, zabrana rada, mjere za otklanjanje nedostataka, nepridržavanje cijena, saradnja sa ostalim organima i primjena drugih propisa.

DIO PETI – KAZNENE, PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE obuhvata dva poglavlja i to:

POGLAVLJE I – KAZNENE ODREDBE Obuhvata odredbe članova od 98. do 104. i istim se propisuju kazne za počinioce prekršaja, visina kazni i prekršaji.

POGLAVLJE II – PRELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE Obuhvata odredbe članova od 105. do 110. U prelaznim i završnim odredbama utvrđeni su rokovi za usklađivanje poslovanja turističkih subjekata sa odredbama ovog zakona, visina boravišne takse do donošenja odluke Vlade Kantona, rokovi za donošenje podzakonskih akata, ravnopravnost spolova te stupanje na snagu ovog Zakona.

V – FINANSIJSKA SREDSTVA ZA PROVOĐENJE PROPISA

U Budžetu Zeničko-dobojskog kantona za 2021. godinu (“Službene novine Zeničko-dobojskog kantona”, broj: 7/21) na poziciji Ministarstva za privredu - razdjel 18, budžetska organizacija 01, potrošačka jedinica 0001, ekonomski kod 614 300, pozicija «Tekući transfer neprofitnim organizacijama» planirana su sredstva u iznosu od 50.000,00 KM za finansiranje redovnih troškova Turističke zajednice Zeničko-dobojskog kantona.

Za donošenje i primjenu ovog zakona nisu potrebna dodatna sredstva u odnosu na sredstva planirana u Budžetu Zeničko-dobojskog kantona.

Donošenje i primjena ovog Zakona će po osnovu naplate boravišne takse doprinijeti povećanju javnih prihoda godšnje u iznosu od cca 70.000,00 KM.

VI – KONSULTACIJE VOĐENE U PROCESU IZRADE PROPISA

Tekst Nacrta Zakona o turizmu izradila je radna grupa u čijem sastavu su bili predstavnici Saveza općina i gradova Federacije Bosne i Hercegovine, Ministarstva za privredu i Kantonalne uprave za inspekcijeske poslove Zeničko-dobojskog kantona.

U skladu sa Jedinstvenim pravila za izradu pravnih propisa u Zeničko-dobojskom kantonu (“Službene novine Zeničko-dobojskog kantona”, broj: 5/18), Poslovníkom o radu vlade Zeničko-dobojskog kantona (“Službene novine Zeničko-dobojskog kantona”, broj: 10/21) i Poslovníka Skupštine Zeničko-dobojskog kantona (“Službene novine Zeničko-dobojskog kantona”, broj: 14/18, 18/18 isp., 7/19 i 7/20), obezbjeđena su i mišljenja organa i organizacija, i to: Ministarstva za pravosuđe i upravu Zeničko-dobojskog kantona, Ministarstva finansija Zeničko-dobojskog kantona, Sekretarijata za zakonodavstvo Zeničko-dobojskog kantona, Federalnog ministarstva okoliša i turizma, Konkurencijskog vijeća Bosne i Hercegovine i Saveza općina i gradova Federacije Bosne i Hercegovine.

Shodno dostavljenim mišljenjima većina prijedloga i sugestija je uvažena i uvrštena u Nacrt Zakona o turizmu. Prijedlozi i sugestije koji nisu uvršteni u Nacrt Zakona o turizmu će biti razmatrani u procesu javne rasprave.